

Mateřská škola Bělá, Saská 259/40, Děčín X

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÍP“

Platnost dokumentu: 1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Základní údaje o MŠ

Název:	Mateřská škola Bělá
Adresa zařízení:	Saská 259/40, 405 02, Děčín X – Bělá
Je odloučeným pracovištěm:	Základní škola a Mateřská škola, Vojanova 178/12, Děčín VIII, příspěvková organizace
Sídlo:	Vojanova 178/12, 405 02, Děčín VIII
Identifikační číslo zařízení:	72 74 39 72
Telefon:	412 528 865
Mobilní telefon:	+420 775 868 558
E-mail:	hana.burianova@zsvojanova.cz
Internetové stránky:	http://zsvojanova.cz/ms
Zřizovatel:	Statutární město Děčín, Odbor školství a kultury Mírové náměstí 1175/5, 405 38, Děčín IV
Ředitel školy:	Mgr. Karel Rajchl, MBA, MBE
Vedoucí učitelka:	Hana Burianová

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Naše jednotřídní mateřská škola se nachází v klidném prostředí na okraji města v Bělé. Je umístěna nedaleko lesa, sousedí se zahrádkami, děti mají na dosah jehličnaté i listnaté stromy vhodné k poznávání a hrám. Hlavním cílem a úkolem výchovy je dát dětem dobrý základ do života a pro další vzdělávání, probudit v dětech zájem o učení. Také společné soužití s vrstevníky, dospělými, nebát se projevovat svoji osobnost a názory. Při výchově je směřováno k harmonickému rozvoji všech dětí, je přihlédnuto k jejich individuálním potřebám a zájmům.

S prostředím základní školy mají děti možnost se seznamovat pravidelně. ZŠ Vojanova leží nedaleko budovy MŠ a jsme v neustálém kontaktu.

PROSTORY MATEŘSKÉ ŠKOLY

Kapacita MŠ je 24 dětí (24 při udělení výjimky z nejvyššího počtu dětí). Interiér MŠ je rozdělen na přízemí a 2 podlaží, je plně využíván dětmi. V přízemí je dětská šatna, třída s jídelnou a kuchyň. Třída je vybavena stolkami a židličkami přizpůsobenými větším a menším dětem. Dále moderním, pro přehlednost a uspořádání upraveným dětským nábytkem na ukládání hraček a pomůcek. Větší část třídy slouží ke stolování, výtvarným a jiným činnostem a z části mají děti možnost hrát si na koberci. Všechny pomůcky a hračky jsou dětem volně přístupné. V 1. patře je herna, ke které je využívána celá jedna místnost. Je zde více prostoru, proto jsou zde uloženy tělocvičné pomůcky, magnetická tabule, hračky, molitanové kostky, divadélko a dětská kuchyňka. Vedle herny je také kreslárna s kancelářským koutkem pro paní učitelky, která je vybavena novými dětskými stolečky a židlemi, děti ji využívají při ranních a odpoledních činnostech a k výuce předškolních dětí (bude zahájena výuka komplexního programu MAXÍK). U stolečků si děti kreslí, modelují či pracují na grafomotorických listech. Podkroví na druhém podlaží je využíváno jako ložnice. Vybavení školy splňuje bezpečnostní a hygienické požadavky. Sociální zařízení je v obou podlažích. Šatna dětí je vybavena šatními boxy. Každé dítě má svůj prostor na odkládání věcí.

JÍDELNA A TŘÍDA SE STOLEČKY

ŠATNA

HERNA A TĚLOCVIČNA

LOŽNICE

KRESLÍRNA A TŘÍDA NA VÝUKU PŘEDŠKOLÁKŮ

ZAHRADA A OKOLÍ

Na podzim mohou děti ochutnat jablka z naší zahrádky. Děti zde mají možnost volného pohybu, který umožňuje prostorná zahrada, jejíž členitý terén je vhodný k rozmanitým pohybovým aktivitám. Na jedné části zahrady je terén mírně svahovitý, ten umožňuje dětem v zimním období zimní radovánky (bobování).

Děti zde mají také velké pískoviště, klouzačku, houpačky a domek na hračky. Zahrada je využívána celoročně. V přední části zahrady jsme vytvořili společně s dětmi záhony, které využíváme k pracovním činnostem, společně pěstujeme bylinky a jahody. Vedeme děti k tomu, aby získaly pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou, poznávaly ji a naučily se ji chránit. K tomu využíváme také nedaleké okolí školky, které skýtá možnosti výletů do volné přírody.

ORGANIZACE

V mateřské škole je dostatečně pružný denní řád, reagujeme na možnosti dětí, na jejich aktuální či změněné potřeby.

Paní učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti v naší školce nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Pro nově příchozí děti do naší školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

V denním programu je poměr spontánních a řízených činností vyvážený, a to včetně aktivit, které naše škola organizuje nad rámec běžného programu.

Plánování všech činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vzdělávacím potřebám a možnostem.

Pobyt venku dodržujeme 2 hodiny s výjimkou nepříznivých klimatických podmínek (silný déšť, mráz apod.). Důvodem úplného zrušení pobytu venku jsou pouze velmi nepříznivé klimatické podmínky – mráz – 10C°, bouřka, smogová situace apod.

Provoz MŠ je od 6:00 do 16:00 hod.

Spontánní hra je upřednostňována a v režimu na ni mají děti dostatek času.

Během celého dne vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých i velkých skupinách a pracovat svým tempem.

Příchod dětí s doprovodem max. do 8:00 hod. Po domluvě a z vážných důvodů se doba příchodu může změnit. Děti odcházejí z MŠ většinou s rodiči, popř. zástupcem, který má pověření k vyzvedávání dítěte z MŠ. U rozvedených rodičů je učitelce písemně oznámeno, kterému z rodičů je dítě předáno do péče pravomocným rozsudkem. Pokud soud rozhodl o zákazu styku rodiče s dítětem, rodič, kterému je dítě svěřeno do péče, předá kopii rozsudku vedoucí učitelce. Na základě rozsudku nebude mít rodič dítěte právo si dítě ze školky vyzvednout.

Další záměry:

- Pokračovat v zařazování kooperačních her, situačního a zážitkového učení.
- Zapojit do vzdělávacího programu naší školy rodiče i jiné přátelé naší školy.
- Neustále zlepšovat individuální péči o děti ve spolupráci s rodinou.
- Zařazovat spíše motivační než soutěživé hry.
- Při řízených aktivitách vycházet z dětských potřeb a zájmů.
- Umožňovat dětem dostatek spontánních her a aktivit, poskytnout jim k tomu dostatečně motivační prostředí a moderní didaktické pomůcky.

PROVOZNÍ PODMÍNKY

Naše škola nabízí celodenní provoz. Provozní doba je pondělí až pátek od 6:00 – 16:00 hodin.

Stanovená kapacita školy je 28 míst (po schválené výjimce z nejvyššího počtu dětí).

Škola má pět zaměstnanců. Pracují zde třídní učitelky, školní asistentka, paní školnice a paní kuchařka. V budově školy je jídelna, kterou navštěvují děti i zaměstnanci školy.

Mateřská škola má pro rodiče „otevřenou bránu“ každý den po celý rok, aby zdárně probíhal adaptační proces. Rodiče, prarodiče, sourozenci – každý z nich může přijít do mateřské školy a připojit se k dětem při pořádaných akcích.

Do mateřské školy přijímáme děti na základě předchozího zápisu. Zápis do naší školy provádí vedoucí učitelka mateřské školy.

Hravé činnosti, pohybové aktivity a řízené činnosti se prolínají v průběhu celého dne.

PROGRAM DNE:

- **6:00 - otevření budovy školy**
- **6:30 - 9:50 – volná hra, hravé činnosti, motivované hry, hygiena dopolední svačina, řízené aktivity, situační učení, pohybové činnosti u klavíru nebo v tělocvičně, příprava na pobyt venku**
- **10:00 – 12:00 – pobyt venku, hygiena a oběd**
- **12:00 – 14:00 – odpočinek a klidové činnosti**
- **14:00 - 16:00 – odpolední aktivity (hravé činnosti, motivované hry, hygiena odpolední svačina, řízené aktivity, situační učení, volná hra)**

Během dne jsou několikrát zařazovány řízené činnosti se skupinkami dětí, taktéž i pohybové aktivity, hry, logopedické chvilky a další.

Děti mají dostatek času pro pohybové hry na naší prostorné zahradě s průlezkami a pískovištěm. Doba pobytu venku se v letních měsících prodlužuje a vhodné činnosti se přenášejí na školní zahradu.

Naše škola má útulnou stabilní ložnici.

Příprava stravy probíhá přímo v budově. Děti se obsluhují samostatně za pomoci starších dětí a dospělých.

Ve třídě je volně k dispozici pitný režim (děti mají na výběr ochucený nápoj nebo čistou vodu), který je průběžně doplňován.

Ranní hry a činnosti: děti si mohou volit podle vlastního přání a fantazie, vedeme je k vlastní aktivitě, ke spolupráci s kamarády. Mají možnost hru dokončit, vedeme je k samostatnému úklidu. Tuto dobu také využíváme k individuálním rozhovorům a práci s jednotlivými dětmi. Je tak zajištěno individuální poznávání a budování vztahu dítěte s učitelkou, výstupy navíc slouží k průběžné diagnostice dětí.

Komunitní kruh: děti se učí mluvit samostatně, neskákat druhým do řeči, upevňují si volní úsilí. Rozvíjíme zde řečové dovednosti a vzájemnou komunikaci, diskuzi. Děti se učí vyjádřit vlastní názor. Jsou seznámeny s denním i týdenním programem, dostávají prostor některé z činností ovlivnit. V komunitním kruhu také řešíme společenské a prosociální chování.

Hudebně literární chvilka: slouží nejen k nácvičce písni, básní, říkadel a rytmy, ale také zde probíhají dechová a artikulační cvičení, rozvoj oromotoriky, logopedické chvilky, poslech hudby a její vyjádření pohybem, poznávání hudebních nástrojů a budování vztahu k hudbě a estetice obecně.

Tělovýchovná chvílka: procvičujeme všechny svalové skupiny, rozvíjíme pohybové dovednosti dětí, orientaci v prostoru, reakci na signál, podporujeme radost z pohybu, ale také se učíme relaxovat nejen pomocí jógy pro děti, s hudbou, ale také pomocí vzájemné masáže s jasně danými pravidly.

Výtvarná chvílka: zde procvičujeme grafomotoriku, fantazii, kreativitu i praktické dovednosti. Malujeme, kreslíme, tvoříme nejen z nového materiálu, ale využíváme i materiál odpadový – recyklujeme. Využíváme „papír a tužku“, pracujeme i s modelínou, keramickou hlinou, přírodninami, vlnou, látkami... Snažíme se o velkou rozmanitost v tvorbě s využitím co nejširší škály formátů, materiálů a výtvarných technik.

Řízené činnosti a aktivity: děti si z dané nabídky volí samostatně činnost, která jim vyhovuje, jsou nenásilně motivované. Pracují s učitelkou nebo samostatně dle vlastní fantazie, individuálně v malých či větších skupinách. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby podnítily aktivitu dětí, rozvíjely jejich fantazii a kreativitu, radost ze hry a úspěchu, radost z vykonaného díla.

Pobyt venku: je prostorem k pohybovému vyžití a volné hře. Děti se učí poznávat přírodu, rozvíjejí svoji fyzickou zdatnost, pozorují svět kolem sebe, přijímají nové poznatky, poznávají okolí MŠ. Pobyt venku bývá spojen s týdenním tématem. Podporujeme hru s přírodninami a přírodním materiálem. Pobyt venku využíváme také k environmentální výchově dětí.

Společné stolování a hygiena: děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobsluze, jedí v klidu, vlastním tempem. Dodržují pravidla společenského chování při stolování. Snaží se jídlo nejdříve ochutnat a teprve potom případně odmítnout. Do jídla nejsou nuceny. Hygienu před i po jídle provádějí samostatně.

Odpolední odpočinek: děti odpočívají na lůžku, mají možnost vzít si do ložnice plyšáčka, starší děti obrázkovou knížku, časopis.. Před samotným odpočinkem střídáme četbu knihy s poslechem audio pohádek, video pohádku zařazujeme spíše výjimečně a s ohledem na věkové složení dětí.

Odpolední hry a činnosti: děti si je volí samostatně, dle své nálady a přání. Podporujeme je ve volné hře, dostávají k dispozici hry a materiál k tvoření dle vlastního přání. I v této části dne je čas a prostor pro paní učitelky k individuální práci a rozhovorům s dětmi.

Záměr: režim dne přizpůsobit tak, aby vyhovoval cílům předškolního vzdělávání, dětem pedagogům i rodičům. Podporovat děti k samostatnosti, vlastní aktivitě, rozvoji fantazie, kreativity a prosociálního chování.

Nadále doplňovat nejen třídy, ale i zahradu MŠ didaktickými pomůckami a pomůckami k digitálnímu, polytechnickému a environmentálnímu vzdělávání. V této souvislosti bychom rádi využili možnosti Výzvy č. 569 – Přírodní zahrady Ministerstva životního prostředí a požádali o podporu při budování a úpravě zahrady MŠ v přírodním stylu tak, abychom větší část vzdělávání a aktivit mohli přenést do exteriéru a umožnili dětem dlouhodobý kontakt s přírodou.

PRÁVA A POVINNOSTI

Při vytváření ŠVP jsme pro efektivnější a kvalitnější práci stanovili určitá organizační pravidla, která jsou rozdělena na práva a povinnosti jednotlivých účastníků předškolního vzdělávání, tj. dětí, rodičů, učitelky, vedoucí učitelky i ostatních pracovníků. Tato pravidla v podobě povinností a práv je nutné vzájemně respektovat a dodržovat.

Práva a povinnosti dětí:

- vykonávat samostatně činnosti související se sebeobsluhou
- individuálně uspokojovat své tělesné potřeby
- mít možnost svobodného rozhodnutí při aktivitách ve třídě
- pokud zvolí jinou činnost – nerušit ostatní
- podílet se na plánování programu a rozhodování o společných záležitostech
- vyjadřovat svůj názor a naslouchat názorům druhých, hledání společného řešení
- dodržování stanovených pravidel ve třídě

Práva a povinnosti rodičů:

- seznámit se se Školním řádem
- znát a respektovat pravidla soužití, která v naší škole platí
- seznámit se se vzdělávacími materiály školy
- konzultovat s učitelkou potřebné poznatky o vývoji dítěte, možnost nahlédnout do portfolia svého dítěte
- vyjádřit svůj názor
- využít informační systém školy – nástěnky, internetové stránky
- zapojit se do akcí školy, účastnit se programu
- účastnit se schůzek s rodiči
- možnost využít pozvolné adaptace dítěte na nové prostředí při nástupu do naší školy
- využít konzultačních hodin paní učitelky

Práva a povinnosti učitelky:

- znát a používat Školní vzdělávací program, Rámcový vzdělávací program, Školní řád a další dokumenty školy
- podílet se na jejich tvorbě a realizaci
- vyjadřovat svůj názor
- účastnit se participativního řízení školy
- spolupodílet se na informačním systému školy
- vychovávat a vzdělávat svěřené děti ke zdravému způsobu života a jít jim příkladem
- poznávat děti, vést záznamy a pozorování
- poskytovat poradenskou službu (pokud rodiče mají zájem)
- znát a respektovat veškeré vnitřní směrnice školy a nařízení ředitele školy
- užívat metody efektivní komunikace

Ostatní zaměstnanci školy:

- znát a používat ŠVP
- vyjadřovat svůj názor
- účastnit se participativního řízení školy, spolupodílet se na informačním systému školy
- znát a respektovat veškeré vnitřní směrnice školy a nařízení ředitele školy
- celoživotně se sebevzdělávat – rozšiřovat své znalosti v oboru zdravé výživy
- zajišťovat čistotu a hygienu v celé MŠ dle předpisů i vlastní iniciativy

Práva a povinnosti vedoucí učitelky:

- vytvářet podmínky k rozvoji a aplikaci ŠVP
- vytvářet koncepce dlouhodobého rozvoje s využitím podnětů všech zúčastněných
- umožňovat účast všech na řízení školy
- naslouchat, přijímat podněty, napomáhat vzájemné komunikaci
- kontrolovat a hodnotit dosažené výsledky všech zaměstnanců
- řešit problémy v souladu s RVP a ŠVP

Další záměry:

- Zpestřovat nabídku integrovaných vzdělávacích bloků.
- Zapojovat do situačního učení rodiče a veřejnost.
- Ve spolupráci s odborníky řešit nápravu špatné výslovnosti u dětí.
- Zdokonalovat samostatnost a soběstačnost všech dětí. Vychovávat sebevědomé děti.

PLÁN DVPP

Ředitel školy dle vyhlášky č. 317/2005 Sb. Umožňuje pedagogickým pracovníkům dále se vzdělávat, obnovovat, upevňovat a doplňovat si kvalifikaci a vytváří pro další vzdělávání podmínky. A to s přihlédnutím k zájmům pedagogického pracovníka, potřebám a rozpočtu školy. V MŠ pedagogové splňují odbornou kvalifikaci, avšak mají možnost průběžného vzdělávání jak v institucionálním vzdělávání, tak i formou samostudia.

Toto vzdělávání by mělo být zaměřeno na aktuální teoretické a praktické otázky související s procesem vzdělávání v oblasti pedagogiky, psychologie, didaktiky, uměleckých oborů, prevence soc. pedagogických jevů, bezpečnosti a ochrany zdraví apod.

Institucionální forma

Rády bychom do budoucna využily nabídku odborných seminářů Národního institutu pro další vzdělávání a jiných nabídek na rozšíření kvalifikace.

Získaná osvědčení o absolvování kurzů a seminářů jsou uložena v kopiích na pracovišti a u dokumentů pedagogů u ředitele školy.

1) Samostudium

Práce s odbornou literaturou je součástí celoroční práce, například při určité specifické práci ve výtvarném oboru: získávání nových textů, audio či video nahrávek k využití např. k hudební, dramatické či pohybově výchovné oblasti. Snaha pedagogů je získávat nové náměty k činnosti, aby jejich práce s dětmi byla pestrá a nápaditá. Dle zájmu učitelek a finančních možností je v plánu doplňování „pedagogické knihovny“.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Všechny pracovnice MŠ se řídí tím, že je prioritou, aby děti chodily rády a s chutí do mateřské školy, aby se zde cítily dobře, měly důvěru ke všem dospělým, se kterými přijdou během dne do styku. Je důležité, chovat se k dětem jako ke svým partnerům, vytvářet přátelské ovzduší, příznivé sociální klima, respektovat individuální zvláštnosti dětí. Nově přijatým dětem je po dohodě s rodiči umožněna adaptace na nové prostředí.

Děti se učí: respektovat druhé, respektovat pravidla soužití ve třídě, naslouchat druhým, neubližovat, být kamarádský, věřit si, nebát se, vědět, že všechny děti mají rovnocenné postavení. K dětem přistupujeme jako k jedinečné bytosti, která má právo být sama sebou a která je bezpodmínečně přijímána i když nenaplnuje představy druhých.

Vedeme děti k tvořivému myšlení a chápání druhých, poskytujeme jim pestrou vzdělávací nabídku.

Záměr: nadále v dětech podporovat zdravé sebevědomí, eliminovat prvky šikany a agresivity, spěch, stres. Rozvíjet vzájemnou komunikaci, učit se otevřeně řešit problémy. Podporovat každodenní rituály (komunitní kruh, oslavy narozenin...), vytvářet přátelské a chápající ovzduší plné vzájemné důvěry.

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

PRAVIDLA NAŠÍ SPOLUPRÁCE A SPOLUÚČASTI:

Zachováváme úctu k rodiči.

Snažíme se ke spolupráci získávat celou rodinu.

Podněcujeme participaci (způsoby, kterými se mohou zapojovat do procesu). Uplatňujeme tvůrčí přístup a flexibilitu.

Dáváme rodinám možnost vlastního výběru formy jejich participace.

Hovoříme s rodinou o vzájemných očekáváních.

Jsme trpělivé.

Zaměřujeme se na silné stránky dítěte i rodiny a používáme pozitivní hodnocení.

Rodiče mají možnost využít konzultačních hodin s učitelkou.

DODRŽUJEME DISKRÉTNOST.

SPOLUPRÁCE S RODIČI:

Rodiče mají možnost využít nabídky školy ve smyslu poradenské pomoci, umožňujeme rodičům konzultace s učitelkami a vedoucí učitelkou – po předchozí domluvě tak, aby pohovor nenarušil průběh vzdělávání. Konzultační hodiny má každá učitelka 1krát v týdnu. Pravidelně informujeme rodiče o pokrocích a úspěších jejich dětí, ale i o případných problémech, které společně řešíme. Respektujeme volbu výchovného stylu a její individuální zvláštnosti. Vítráme přítomnost rodičů na akcích školy. Rodinu chápeme jako své nejdůležitější partnery, s rodiči jednáme ohleduplně a taktně. Organizujeme třídní schůzky. Snažíme se vyhovět odůvodněným přáním rodičů, jednou z našich priorit je vzájemná důvěra a spokojenost rodičů, což se odráží i na vztahu dětí k učitelkám a celé škole.

Záměr: využívat ochoty a schopnosti rodičů ke spolupráci, k účasti na akcích školy. Snažit se být rodičům dobrým partnerem.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Pravidelně rodinu informujeme o všem, co se v mateřské škole děje. Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jejich individuálních pokrocích v rozvoji i učení.

Plánují společně s rodiči postup při výchově a vzdělávání.

Všichni zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Pedagogové i ostatní zaměstnanci jednají s rodiči ohleduplně a taktně. Nezasahujeme do života a soukromí rodiny, zdržujeme se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

PODPORUJEME RODINNOU VÝCHOVU A POMÁHÁME RODIČŮM V PÉČI O DÍTĚ.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Každé dítě individuálně hodnotíme prostřednictvím hodnotících listů, zaměřujeme se na jeho vzdělávací pokroky. Cíle a obsah vzdělávání jsou pro všechny děti společné. Dětem, u kterých se v průběhu docházky ukáže potřeba speciálních vzdělávacích přístupů, vytváříme optimální vzdělávací podmínky. Jde především o vhodně zvolené organizační formy a vzdělávací metody, které maximálně vyhovují potřebám a možnostem dítěte. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami se přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám a možnostem. Pedagogové se snaží o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, pomoci mu k rozvoji samostatnosti. Respektují jeho vývojová a osobnostní specifika. Rodiče mohou vidět každodenní práce svých dětí v šatně na nástěnce. Z výtvarných děl dětí jdou vidět pokroky ve vývoji kresby a malby.

Dětem, které v průběhu vzdělávání projevují známky nadání, věnují učitelky zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. Jde především o individuální přístup, podávání podrobnějších informací, předkládání náročnějších úkolů atd. Vzhledem k nerovnoměrnému vývoji předškolních dětí je pro p. učitelku obtížné odlišit nadání od zrychleného vývoje, proto doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Spolupracujeme se školní koordinátorkou Inkluze, se kterou konzultujeme nabídku činností dle individuálních vzdělávacích plánů dětí, pravidelně také kontaktujeme SPC v Děčíně a informujeme a konzultujeme pokroky ve vývoji dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

DĚTI S ODKLADEM ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Pro děti s odkladem školní docházky jsou pro nás výchozím dokumentem zpráva a závěry z vyšetření PPP či SPC, průběžné pozorování dítěte, pedagogické posuzování a hodnocení úrovně dílčích funkcí v jednotlivých oblastech vývoje a následné stanovení vhodných metod a postupů při práci s dítětem.

Pedagogové si pro žáky s odkladem školní docházky tvoří portfolia. Každé dítě má své desky, do kterých se ukládají všechny materiály. Při srovnání pracovních listů po delší době je většinou vidět velký pokrok, který děti udělaly. Dítě má dostatečný prostor pro seberealizaci v MŠ.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ VE VĚKU OD 2 DO 3 LET

Nově přijaté děti mají možnost pozvolné adaptace. Dítě po tuto dobu chodí do MŠ po kratších časových úsecích, aby se v klidu adaptovalo na nové prostředí a situaci. Doba je stanovena zcela individuálně s ohledem na přání a možnosti rodičů, zvláštnosti konkrétního dítěte. U dvouletých dětí bude možný individuální příchod do mateřské školy, tak aby byl vstřícný k dítěti a rodině. Zaměřujeme se především na upevňování a rozvíjení samoobslužných činností a základních hygienických návyků. Rozvíjíme u dětí orientaci v budově MŠ a jejím nejbližším okolí.

Pomáháme zdokonalovat řeč dětí, jak vzájemnou komunikací, tak formou her.

Převládají spontánní činnosti nad řízenými, uplatňuje se individuální forma činností nad skupinovou, dostatek prostoru a času pro hru, jednoduchost činností.

Vhodné metody práce pro tuto věkovou skupinu: prožitkové učení, učení hrou a činnostmi.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsme ve škole přijali opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných (materiálních) a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce. Viz. vypracovaný školní vzdělávací program mateřské školy pro děti od 2 do 3 let níže v tomto dokumentu.

JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

„Pedagog se snaží, co nejefektivněji zapojit dítě do denní rutiny. V rámci spontánních aktivit učitel dítě rozvíjí individuálně, využívá různých pomůcek (obrázkových, názorných).“

Při každé činnosti je cílem rozvinutí slovní zásoby a zapojení všech dětí, je proto dobré si utvořit dostatečnou zásobu obrázků, názorných pomůcek atd.

S dětmi pedagog pracuje na základě jejich jazykových a individuálních předpokladů a pokročilosti. Všechny děti by se měly při aktivitě cítit úspěšně, měly by aktivitu rozumět, učit se prostřednictvím činnosti, a mít pocit, že úkol úspěšně splnily. Pokud je ve třídě asistent pedagoga, pak asistent může s dětmi pracovat individuálně nebo v malých skupinkách.

Od září 2021 zřizuje MŠ skupinu pro jazykovou přípravu v případě, že má čtyři a více dětí (cizinců), pro které je předškolní vzdělávání povinné. Cílem je zajistit plynulý přechod dětí – cizinců do základního vzdělávání. Maximální počet dětí ve skupině je osm dětí (pouze na výjimku ředitele nad počet 8 dětí).

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.“ (Aktualizace RVP PV od 1. 9. 2021)

V naší mateřské škole v současnosti není k docházce zapsán žádný cizinec.

Další záměry pro vzdělávání dětí:

- Mateřská škola měla zpracovaný školní vzdělávací program na období 2019 - 2022 a jelikož došlo k naplnění a uskutečnění plánovaných záměrů a vzdělávacích cílů byl vytvořen tento nový ŠVP na období 1. 9. 2022 – 31. 8. 2025.
- Opět bude probíhat zájmový kroužek plavání.
- Zaměříme vzdělávací nabídku na naplňování konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV (2021).
- Zařadíme situační učení – kooperační a prožitkové činnosti, které korespondují s integrovanými vzdělávacími bloky.
- Od školního roku 2019/2020 byl zařazen do výuky předškolních dětí a dětí s odkladem PŠD akreditovaný Stimulační program MAXÍK. Od letošního roku se změnami v personálním obsazení naší MŠ chceme tento program po proškolení učitelek opět realizovat. V rámci tohoto programu budou realizovány činnosti zaměřené na celkový rozvoj dítěte. Děti také získají sebedůvěru a samostatnost při plnění úkolů, které si budou samy hodnotit. Celý program je koncipován tak, aby byla rovnoměrně posilována složka motorická (cviky na posílení dýchání, motoriky a motorické koordinace). Grafomotorická dovednost (zaměření se na úchop psacích potřeb, vedení cíleného pohybu ruky ve směru psaní). Percepční rozvoj – v oblasti zraku i sluchu (umožňuje základní orientaci v prostředí nebo v aktuální situaci).

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Mateřská škola má jednu třídu s počtem až do 28 dětí. Pedagogické pracovníce mají předepsanou odbornou kvalifikaci s možností dalšího vzdělávání.

Pedagogické pracovníce

Vedoucí učitelka: Hana Burianová

Učitelky: Bc. Jana Marková, Bc. Sonia Vršínská

zaměstnanci:

Školní asistent: Petra Železná

Školnice: Zdeňka Cintulová (Šárka Rencová)

Kuchařka: Brigita Kubíčková (Zdeňka Cintulová)

Umožňujeme plnění souvislé pedagogické praxe studentům oborů Předškolní pedagogiky.

ŽIVOTOSPRAVA

V naší mateřské škole podporujeme zdravý životní styl. Tomu odpovídá i režim dne. Zároveň respektujeme individuální potřeby a zájmy dítěte. Uspořádání dne je vypracováno s ohledem na psychohygienické podmínky provozu školy a respektuje věkové zvláštnosti dětí. Každé dítě má prostor pro aktivity dle vlastní volby, soukromí, volnou i řízenou činnost, relaxaci i odpočinek.

Pitný režim je celodenně zajištěn. Každé dítě má svůj hrníček a přístupnou konvici s čajem, šťávou, či vodou na daném místě, kde se může samo obsloužit či mladší poprosí starší dítě nebo paní učitelku.

Dětem v MŠ, je zajištěna plnohodnotná vyvážená strava, zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se zdravému stravování.

Děti mají dostatek prostoru k volnému pohybu. Do režimu dne jsou zařazovány zdravotní cviky na procvičení celého těla. Při současném velkém počtu dětí je nutno často upozorňovat

na bezpečnost dětí při všech činnostech během celého dne. Jak při pohybu a činnostech v budově, především při chůzi po schodišti mezi patry, tak při pobytu venku. Délku pobytu venku přizpůsobujeme počasí, dbáme na to, aby děti pobývaly venku co nejdéle. Je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

Další záměry:

- Odstraňovat negativní stravovací návyky. Vést děti k tomu, aby jedly zdravá jídla.
- Pokračovat v pestrém zeleninovém a ovocném jídelníčku.
- Pokračovat v samostatné sebeobsluze při stolování.
- Pozitivní motivace dětí k pitnému režimu po celý den.

MATEŘSKÁ ŠKOLA BĚLÁ

PODPORUJÍCÍ POHODOVÝ A ZDRAVÝ VÝVOJ DÍTĚTE

Název školky: Smíškov

Motto školy: S úsměvem jde všechno líp!

Filozofie školy

Navázat na dobrou práci s dětmi, využívat prožitkové, situační a kooperační učení, prohloubit environmentální výuku a přenést část vzdělávání na školní zahradu, respektovat individualitu dítěte, prohlubovat zdravé vztahy kolektivu, podporovat talentované a nadané děti, vycházet z filozofie programu Kurikulum podpory zdraví v MŠ (M. Havlínová a kol., Portál, 2008).

Poslání školy

Rozvoj všestranně harmonické osobnosti s podporou talentových schopností a nadáním. Připravit děti po všech stránkách na vstup do 1. třídy základní školy i ve spolupráci s učitelkami 1. tříd a PPP příp. SPC v Děčíně.

Hlavní cíle

- Pokračovat v dobré image školy v obci, mezi rodiči a nadále ji rozvíjet.
- Mít dostatek spokojených dětí ve školce a upevňovat dobré vztahy s rodiči, aby i oni byli spokojeni.
- Zlepšovat vybavení Mateřské školy jak v interiéru, tak v exteriéru.
- Prohloubení spolupráce se ZŠ prohlídky ZŠ a jejich zahrady, divadelní představení v MŠ při ZŠ a jiné akce
- Aktivně využívat prostředí a polohu naší školy, krásné přírodní okolí...
- Rozvoj školy
- Další vzdělávání pedagogického i nepedagogického personálu
- Další rozvoj spolupráce s rodiči i jinými subjekty (policie, hasiči, knihovna, zdravotníci záchranáři...
- Úprava zahrady – prostor pro sportovní aktivity, pro vzdělávání v přírodním prostředí, vybavení herními prvky (chceme se zapojit do Výzvy MŽP č.
- Rozvoj image školy a její propagace, prezentace ve Zpravodaji Děčín
- Pokračovat v participativním vedení (delegování všech zaměstnanců, týmová spolupráce)
- Zařazení cizího jazyka do nabídky kroužků
- Práce s pestrou škálou výtvarného materiálu
- Neustálá modernizace vnitřního i venkovního prostředí školy

Strategické oblasti v rozvoji školy

1. Spolupráce celého týmu naší školy při plnění filozofie školy, využití zkušeností všech zaměstnanců a dalšího vzdělávání nejen pedagogů.
2. Prohloubení spolupráce s rodiči, ZŠ, MŠ, dalšími subjekty nejen v obci.
3. Pokračovat v dobrých vztazích se zřizovatelem.
4. Propagace školy.
5. Rozvoj školy

Další záměry:

- image školy
- vzdělávání pracovníků
- informační systém školy
- modernizace vnitřního i venkovního vybavení

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÍP“

MATEŘSKÉ ŠKOLY BĚLÁ

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Hlavní prioritou, kterou naše mateřská škola sleduje, je poskytovat každému dítěti vzdělání v co největší míře. Přihlížíme k věkovým a individuálním zvláštnostem a potřebám dětí, napomáháme zdravému rozvoji a učení dětí, k osvojování si základů hodnot naší společnosti a podporujeme samostatnost a zdravé sebevědomí dětí. Doplňujeme rodinnou výchovu, rozvíjíme osobnost dětí, podporujeme tělesný rozvoj a zdraví dětí, jejich spokojenost a dobrou náladu, chuť poznávat nové věci. Snažíme se o co nejlepší komunikaci s dítětem, o navození vzájemné důvěry, o co nejpřirozenější zapojení dítěte do kolektivu. Pro úspěšné dosahování vzdělávacích cílů spolupracujeme s rodiči. Nabízíme poradenskou činnost, možnost individuálních pohovorů (předem domluvených). Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které dětem nabízejí obsah v souvislostech, vychází ze života dítěte, je pro ně zajímavý a smysluplný, nabízí dětem širokou škálu aktivit.

Pomáháme dětem tvořit základy klíčových kompetencí, důležitých pro život tak, jak je zakotveno v platném RVP PV.

Název vzdělávacího programu – S úsměvem jde všechno líp - je odvozen od filozofie našeho společenství, jde o snahu vytvářet po všech stránkách přívětivé prostředí, kde se každé dítě může svobodně a bez obav vyjádřit, kde panuje radost a touha po vzdělávání, hře i pohybu a ostatních činnostech. Záleží jen na nás, kam se společnými silami posuneme. Jak spolu budeme vzájemně komunikovat. Je to výzva a závazek pro všechny přátele školy. Vážíme si podpory a důvěry rodičů. Ať má každý z nás příležitost vepsat se do historie mateřské školy nesmazatelným písmem. V neposlední řadě samozřejmě děti motivujeme k přátelským vztahům mezi sebou, učíme je vzájemné pomoci a otevřenosti, které bezprostředně souvisí s procesem socializace.

Mezi doplňující aktivity patří:

*kurz plavání, bruslení
společné zajímavé a vzdělávací výlety
oslavy podzimu
vánoční setkání s rodiči
oslava „Masopustu“
karneval
velká velikonoční hra
pálení čarodějnic
návštěvy místních podnikatelů a firem
školka v přírodě
pasování předškoláků
zahradní slavnost
přespávání v MŠ s noční hrou a další*

Prostřednictvím ŠVP „S úsměvem jde všechno líp“ jsou naplňovány hlavní cíle stanovené v Rámcovém vzdělávacím programu a u dětí jsou v různé míře vytvářeny klíčové kompetence. Hlavní zásady zdravého životního stylu jsou obsaženy v tematických celcích pro děti, v doplňujících programech a v celkovém stylu vzdělávání v naší Mateřské škole Bělá. Výsledky vzdělávání dětí jsou pravidelně zaznamenávány. Využíváme veškeré nasbírané poznatky o dětech pro každodenní práci i pro informovanost rodičů o posunu jejich dětí ve vývoji. Hodnocení dětí je důvěrné. Grafomotorická cvičení mají předškolní děti uložena v šanonech a připravená k nahlédnutí rodiči. K práci s předškolními dětmi a dětmi s odkladem PŠD a jejich rozvoji bychom po absolvování kurzu učitelkami rádi využili akreditovaného vzdělávacího a stimulačního programu Maxík. Některé pracovní listy si děti odnášejí domů. U dětí s potřebou individuální péče si práce ukládáme pro další vyhodnocení, srovnávání a pedagogickou diagnostiku.

HLAVNÍ CÍLE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- Získání samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost.
- Rozvíjení dítěte po stránce fyzické a psychické, rozvíjet jeho schopnosti učení.
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Osvojení si elementárních poznatků o okolním prostředí.
- Uplatňování svých práv, přání a potřeb s ohledem na druhého.
- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat.
- Učit se kriticky myslet, rozpoznat problémy a řešit je.
- Být tvůrčí a mít představivost.
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (škole, obci), zemi a prostředí, ve kterém žijeme.
- Chránit životní prostředí a pochopit změny v přírodě.
- Vytvářet si zdravé životní návyky a postoje.
- Umět se rozhodovat, být samostatný.
- Rozvíjet spolupráci a komunikaci.

FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ

- Uskutečňuje se během celého dne, ve všech činnostech a situacích, které se v MŠ naskytanou.
- Je založeno na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních a řízených činností v menších či větších skupinkách či individuálně.
- Vychází z dětské volby, dětské zvědavosti a potřeby objevovat, probouzet aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.
- Má charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti, pro které musí být vytvořeno optimální prostředí.
- Nabízet dětem podnětné činnosti – pomůcky (např. k tvořivé práci) musí být dětem dostupné.
- Využívat nahodilých situací během dne, o které jeví děti zájem.
- Důležitý je vzor učitelky – její jednání, chování, řešení situací apod.

KONCEPCE ROZVOJE ŠKOLY, DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY A CÍLE

Chceme našim dětem zajistit zdravý vývoj, učit je efektivním způsobům, jak projevovat a uplatňovat svoji osobnost. Předat dětem základy mravního jednání, nebát se projevit svůj názor, pěstovat v dětech zdravé sebevědomí a sebepoznávání, ale na druhé straně potlačovat projevy agresivity, sobectví, nezájmu o utrpení druhých, podporovat v dětech empatii.

Zaměřit se na zlepšování fyzické kondice dětí, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností. Posilovat prosociální chování, rozvíjet vzájemnou komunikaci, naučit děti respektovat jeden druhého, vzájemně si pomáhat. Vzbudit v dětech zájem o druhé děti, touhu po přátelství, sounáležitosti s kolektivem. V dětech nesmělých vzbudit důvěru a vytvořit takovou třídní atmosféru, aby poznaly radost ze společného soužití a objevily potěšení z kamarádství a společné hry.

Přenést část výuky dětí do exteriéru a využít k tomu rozlehlou zahradu MŠ – zapojit se do Výzvy MŽP č. 569 – Přírodní zahrady.

Seznamovat děti s nebezpečím, které by mohlo ohrozit jejich zdraví a naučit je prevenci.

Prohlubovat a rozvíjet komunikaci mezi učitelkami a rodiči, rozvíjet poradenský servis a další aktivity pro vzájemnou spolupráci.

STRATEGICKÉ CÍLE A VIZE ŠKOLY

- Znat a respektovat přirozené potřeby dětí a jejich individuální zvláštnosti.
- Dbát na spokojenost dětí při jejich pobytu v mateřské škole.
- Podporovat spontánní hru, sebedůvěru, kamarádství, spolupráci a vzájemnou komunikaci.
- Vytvořit dětem i rodičům příjemné prostředí k setkávání.
- Respektovat zájmy rodiny v souladu s RVP PV a zajistit co největší spolupráci.
- Spolupracovat se ZŠ.
- Zvýšit efektivitu práce, jak pedagogické, tak řídicí, formou evaluace.
- Vytvořit vzájemnou důvěru a toleranci mezi všemi zaměstnanci školy, ale i mezi školou a rodiči.
- Zvyšovat si odbornou kvalifikaci.
- Vytvářet dobrou image školy.
- Zaměřit se na program pro děti s odloženou školní docházkou.

HLAVNÍ CÍLE ROZVOJE ŠKOLY

Naším záměrem předškolního vzdělávání je:

- Zkvalitnit a zmodernizovat vzdělávání, poskytovat kvalitní výchovně vzdělávací činnosti dětem a nabízet dostatek aktivit pro všestranný rozvoj dětské osobnosti.
- Snažit se o harmonický rozvoj dítěte, dovést každé dítě k individuálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální samostatnosti, naučit je základním schopnostem důležitým pro celý další život a vzdělávání.
- Vést děti a rodiče ke zdravému životnímu stylu.
- Orientovat činnosti k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získalo tak předpoklady pro celoživotní vzdělávání.
- Vytvořit a zabezpečit pro děti takové prostředí, kde se jim bude líbit a kde se naučí základům všeho, co potřebují pro život.
- Podporovat rozvoj sociálně kulturních postojů, vést děti k soudržnosti.
- Prostřednictvím prožitků vzbuzovat touhu po poznání.

HLAVNÍ ZÁSADY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠKOLNÍ DESATERO

1) Učitelka podporující zdraví

svým chováním podporuje zdraví své i jiných lidí – pozitivně působí na své okolí; její přístup ke světu, přírodě, společnosti, člověku a jeho zdraví i k sobě samé je odpovědný; chápe zdraví jako celek vzájemně propojených součástí – zdraví biologické, psychické, společenské, sociální i environmentální.

2) Věkově smíšené třídy

jsou přirozeným prostředím v životě člověka, které umožňují společné činnosti a vzájemné dorozumívání; poskytují přirozené podmínky pro socializaci dítěte, která je hlavním přínosem předškolního období pro celý další život

3) Rytmičtý řád života a dne

MŠ stanovuje a dodržuje taková pravidla, která umožňují určité stálosti řádu a smyslu v podnětech, ale i potřeby svobody (mít volbu); pomáhá uspokojovat základní tělesné a duševní potřeby všech jednotlivců v závislosti na čase, denním, týdenním a ročním rytmu tak, aby co nejvíce vyhovoval jejich vývojovým a individuální potřebám; umožňuje učitelce pružné rozhodování, vzájemnou informovanost a komunikaci s rodiči

4) Tělesná pohoda a volný pohyb

MŠ ochraňuje a posiluje organismus dítěte především tím, že mu nabízí dostatek volného pohybu, který je nepostradatelný pro jeho zdraví a vývoj; volný pohyb působí příznivě na celkovou tělesnou a duševní pohodu, zejména pohyb na čerstvém vzduchu, působí příznivě na růst a vývoj dítěte, podporuje rozvoj všech orgánů a tkání, otužuje dítě

5) Partnerské vztahy s rodiči

dítě v rodině poznává, jak vypadá soužití mezi lidmi a seznamuje se s hodnotovým žebříčkem – kvalita a životní styl i její přístupy k péči o dítě výrazně ovlivňují jeho fyzické, psychické i sociální zdraví; MŠ rozvíjí společenství školky a rodiny jako nejsilnější záruku účinnosti těchto zásad – společenství vzniká prolínáním vlivů z rodiny do mateřské školy a opačně na základě vzájemné tolerance, partnerství a otevřenosti

6) Zdravá výživa

mateřská škola pečuje o zdravou výživu, která výrazně ovlivňuje tělesnou a duševní pohodu; zajišťuje růst a vývoj, obnovu tkání, psychickou výkonnost a obranyschopnost vůči vnějším i vnitřním vlivům

7) Spontánní hra

hra je základní formou lidské aktivity – školka vytváří prostor, čas a prostředky pro spontánní hru, která vychází z přirozených potřeb a zájmů dítěte; je pro dítě předškolního věku potřebou a hlavní činností, je nezastupitelná v jeho rozvoji, dítě se prostřednictvím hry aktivně vypořádává se světem, je započata dobrovolně pro vnitřní uspokojení, dítě nemá na mysli žádný výsledek

8) Podnětné a bezpečné sociální prostředí

MŠ vytváří ve svých prostorách vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí kvalita prostředí má významný vliv na pohodu všech, kterých se týká – má vliv na jejich zdravotní a psychický stav, na jejich chování a prožívání; sociální prostředí zahrnuje děje mezi lidmi ve školce, ale také vztah s lidmi v okolí mateřské školy, včetně jejich vzájemných vztahů – odráží společenské poměry, čímž zpětně ovlivňuje sociální klima školy; školka vytváří bezpečné sociální klima na základně vzájemné důvěry, úcty, empatie, solidarity a spolupráce mezi všemi lidmi v mateřské škole i v jejím okolí

9) Participativní a týmové řízení

mateřská škola praktikuje a rozvíjí styl řízení, který je založen na participaci a kooperaci všech zúčastněných;

vedoucí učitelka mateřské školy:

snaží se porozumět svým spolupracovníkům pochopit jejich motivy i to, že se mohou v průběhu času měnit; od spolupracovníků očekává zájem o myšlenky podpory zdraví; motivuje své spolupracovníky k dosažení vytyčených cílů; zodpovědně vede své spolupracovníky k týmové spolupráci

10) Spolupráce mateřské školy s jinými institucemi v obci

Mateřská škola usiluje o součinnost se základní školou, aby pomohla vytvořit podmínky pro nestresující a plynulý přechod dětí z MŠ do 1. třídy základní školy; spolupracuje na projektech s institucemi působícími v jejím okolí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE A OBLASTI VZDĚLÁNÍ

- **Kompetence k učení** – soustředěná pozornost, zkoumání, objevování, experimentování, pozorování, metoda pokus – omyl, nabídka různorodých činností
- **Kompetence k řešení problému - samostatné řešení problémů**
- **Kompetence komunikativní** – ovládání řeči, vyjadřování, sdělování prožitků, pocitů a nálad různými prostředky – řečí, výtvarnými a hudebními prostředky, dramatizací apod.
- **Kompetence sociální a personální** – samostatné rozhodování o svých činnostech, vytvoření si vlastního názoru, uvědomění si svého jednání a jeho důsledků, vedení k samoobsluze, prosazení se ve skupině, zvládání základních společenských návyků a pravidel atd.
- **Kompetence činnostní a občanské** – uvědomění si smyslu pro povinnost ve hře, v práci i v učení, vážit si práce druhých, dbát na osobní zdraví atd.

Dítě a jeho tělo

Podporujeme a stimulujeme růst a vývoj dítěte, zlepšujeme jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporujeme rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, učíme dítě samostatným dovednostem, vedeme je ke zdravým životním návykům a postojům.

Uvědomovat si svoje tělo

Ovládat svůj pohybový aparát a svou pohybovou aktivitu

Osvojovat si psychomotorické dovednosti

Rozvíjet svou tělesnou zdatnost

Postarat se o sebe a své věci, zvládat osobní samoobsluhu

Osvojovat si dovednosti důležité k podpoře zdraví a osobní pohody

Přijímat zdravé osobní návyky a postoje

Spoluvytvářet pohodové prostředí

Dítě a jeho psychika

Podporujeme rozvoj intelektu dítěte, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, citů a vůle, sebepojetí a sebe-nahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, povzbuzujeme je v dalším poznávání a učení.

Samostatné vyjadřování, rozvíjení slovní zásoby

Efektivní komunikace

Zájem o psanou podobu jazyka

Kultivovat smyslové jednání

Řešit problémy, úkoly a situace

Orientovat se ve svém nejbližším okolí

Seznamování se společenským a přírodním prostředím

Objevovat matematické souvislosti a prakticky je využívat

Rozvíjet fantazii a tvořivost v myšlení i činnostech

Uvědomovat si vlastní já, svou samostatnost a nezávislost

Nalézat sebedůvěru a sebejistotu

Chápat vlastní práva i povinnosti a omezení

Rozhodovat se o sobě a svých činnostech

Odpovídat za sebe a své jednání

Vyvíjet volní úsilí a přijmout povinnost

Usměrňovat své dětské afektivní projevy a přizpůsobovat se změnám

Dítě a ten druhý

Podporujeme rozvoj dovedností a postojů pro utváření vztahů dítěte k jiným dětem, k dospělým v jeho okolí a pro komunikaci s nimi.

Poznávat různost společenských rolí a mezilidských vztahů.

Navazovat a udržovat dětská přátelství.

Znát svá práva i práva jiných.

Přijímat a uzavírat kompromisy.

Komunikovat v rámci společenství.

Náležet ke skupině, přizpůsobit se a spolupracovat.

Vytvářet pravidla soužití ve skupině.

Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.

Dítě a společnost

Rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte a učit je.

Přijímat společenské, morální a estetické hodnoty důležité pro jeho život v kulturním světě a demokratickém společenství.

Přijmout základní pravidla prosociálního a kulturního chování.

Vnímat základní hodnoty svého okolí a skupiny.

Rozvíjet smysl pro spravedlnost, pravdu, přátelství, odpovědnost.
Vytvářet si vztah k minulosti i současnosti místa, ve kterém žije.
Být citlivým pozorovatelem, posluchačem, divákem a tvůrcem.

Dítě a svět

Rozvíjíme povědomí o rozmanitosti světa a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí v nejbližším okolí i o globálních změnách celosvětového dosahu a vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí.

Vnímat a poznávat různá přírodní i sociokulturní prostředí.
Rozumět rozmanitosti světa, přírody i světa lidí jako přirozený stav.
Přijímat změnu jako běžnou součást života prostředí.
Pocítovat sounáležitost s živou a neživou přírodou a lidmi.
Chránit a zlepšovat prostředí.
Vykonávat činnosti k podpoře zdraví prostředí, ve kterém žije

DÍLČÍ CÍLE V OBLASTECH

1. (**MODRÁ** – nebe, vzduch, voda)

DÍTĚ A JEHO TĚLO

Oblast: biologická

2. (**ŽLUTÁ** - slunce)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Oblast: psychologická

3. (**ČERVENÁ** – láska, pochopení, přátelství)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Oblast: interpersonální

4. (**BÍLÁ** – slavnosti svátky)

DÍTĚ A SPOLEČNOST

Oblast: sociálně kulturní

5. (**ZELENÁ** – příroda, stromy, tráva, ekologie)

DÍTĚ A SVĚT

Oblast: environmentální

Vytvořili jsme sedm integrovaných tematických bloků s týdenními (či delšími) podtématy, ve kterých se prolínají všechny oblasti předškolního vzdělávání tak, jak je obsaženo v RVP PV.

Naším cílem není dovést všechny děti na stejnou výkonnostní úroveň, ale vytvořit co nejlepší podmínky pro přirozený osobnostní rozvoj všech dětí dle jejich individuality. Snažíme se k tomu dětem vytvářet vhodné prostředí. Směřujeme k tomu, aby děti, které opouštějí naši MŠ, byly vzhledem ke svému věku a individuálním dovednostem, schopnostem a možnostem co nejvíce samostatné, sebejisté, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a jednat. Ale také vytvořit si vlastní představu o světě a byly tak připraveny na vstup do ZŠ.

**I. INTEGROVANÝ BLOK
VÍTÁME TĚ U NÁS, SMÍŠKU!**

VÍTEJ, SMÍŠKU!
MÁME ZÁŘÍ, HOLA, HOP, DO ŠKOLKY MĚ DOPROVOĎ!
MÁMO, TÁTO, JDU SI HRÁT, ŠKOLKA JE MŮJ KAMARÁD!
SMÍŠKU, PODZIM PŘICHÁZÍ!
TA NAŠE ZEMIČKA ČESKÁ ♥

**II. INTEGROVANÝ BLOK
SMÍŠKU, ROZHLÉDNI SE!**

„KOULELO SE, KOULELO ČERVENÉ JABLÍČKO..“
MALÍŘ PODZIM VZAL SI ŠTĚTEC
CO SE DĚJE NA POLI?
ZVÍRÁTKA V PODZIMNÍM LESE
NA SVATÉHO MARTINA, NĚKDY SNĚŽIT ZAČÍNÁ
ZLATÁ, ŽLUTÁ, ČERVENÁ – TYHLE BARVY PODZIM MÁ

**III. INTEGROVANÝ BLOK
POJĎ UŽ, SMÍŠKU, DO KOŽÍŠKU!**

MÁME TU ZAS, ADVENTNÍ ČAS!
SMÍŠKU, SMÍŠKU, POJĎ SI HRÁT, RADOST DRUHÝM ROZDÁVAT!
ČERTE, ČERTE, CHLUPATÝ, NECHEJ PYTEL ZA VRATY!
.....A MOŽNÁ PŘIJDE I JEŽÍŠEK....
ZAZVONIL ZVONEČEK, ZAVONĚL STROMEČEK...
TÝDEN TŘÍKRÁLOVÝ

**IV. INTEGROVANÝ BLOK
SMÍŠKU, HOP DO SNÍŽKU!**

NA KOPCI SE TŘPYTÍ SNÍH, SMÍŠCI JEZDÍ NA SANÍCH!
VYPRÁVĚJ, SMÍŠKU, POHÁDKU!
RAČTE DÁLE, KARNEVALE!
OD RÁNA AŽ DO NOCI, LÉKAŘ LÉČÍ NEMOCI
ČEKÁ NÁS VELIKÉ KLÁNÍ – ZIMNÍ SPORTOVÁNÍ
MASO, MASO, MASOPUST!
SMÍŠEK A JEHO TĚLO

**V. INTEGROVANÝ BLOK
SMÍŠKU, HOLÁ, JARO VOLÁ!**

JARO DRŽÍ V RUCE KLÍČ
KRÁSNÁ JE CELIČKÁ, TA NAŠE ZEMIČKA ♥
KOUKEJ, SMÍŠKU, JÁ MÁM KNÍŽKU!
SMÍŠKU, PLETEM POMLÁZKU!
SMÍŠKU, ČÍM CHCEŠ BÝT?
HRDINOVÉ – ZÁCHRANÁŘI – JEJICH MAJÁK JASNĚ ZÁŘÍ!
HURÁ, UŽ K NÁM LETÍ, JEŽIBABA NA KOŠTĚTI!

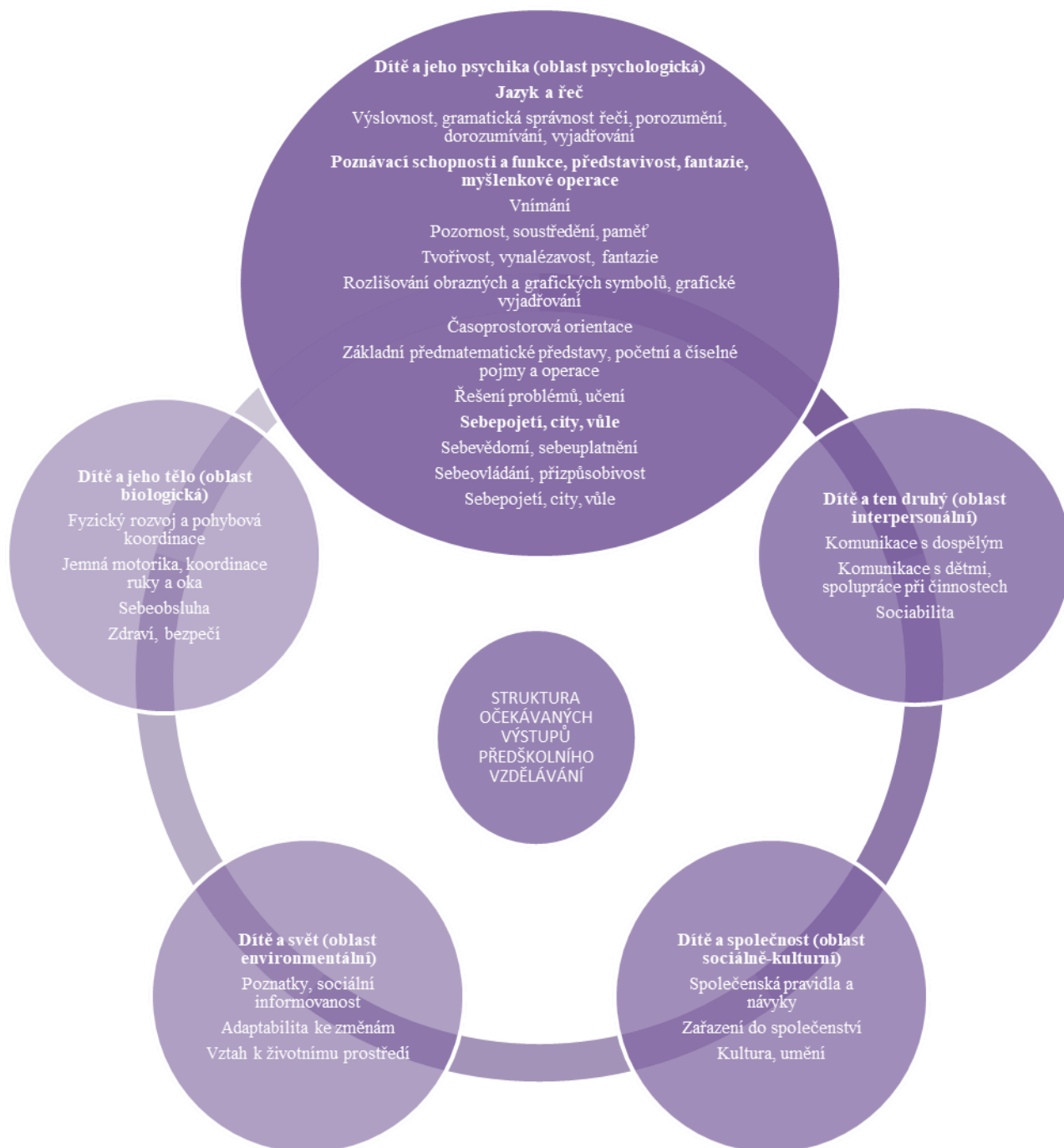
**VI. INTEGROVANÝ BLOK
SMÍŠKOVY RADOSTI**

1, 2, 3, 4, 5 – RODINA JE CELÝ SVĚT!
MILUJEME MAMINKY♥
U BABIČKY NA VENKOVĚ – DOMÁCI ZVÍŘATA A MLÁĎATA
U BABIČKA NA VENKOVĚ – HMYZÍ TÝDEN
DĚTI Z CELÉHO SVĚTA SLAVÍ SVŮJ SVÁTEK
EXOTICKÁ ZVÍŘATA
MILUJEME TATÍNKY♥
JUPÍÍÍ, LÉTO, DOPRAVA A CESTOVÁNÍ!
VYROSTL JSEM, ŠKOLKO! – ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY

**VII. INTEGROVANÝ BLOK
SMÍŠKU, HURÁ, PRÁZDNINY!**

CESTUJEME ČASEM OD VZNIKU ZEMĚ AŽ PO CESTU NA MARZ
ZEMĚ BEZ ŽIVOTA
VODA – VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI
DINOSAURI A JINÍ SAURI
PRAČLOVĚK A JEHO STAROSTI
VĚK KOSMICKÝ - KOSMONAUT A JEHO RAKETA
SMÍŠKU, DÍVEJ, VESMÍR!
SMÍŠEK A ŽIVOT MIMO ZEMI

STRUKTURA OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁNÍ

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

- záměr, vzdělávací cíle, očekávané výstupy

I. INTEGROVANÝ BLOK VÍTÁME TĚ U NÁS, SMÍŠKU!

VÍTEJ, SMÍŠKU!
MÁME ZÁŘÍ, HOLA, HOP, DO ŠKOLKY MĚ DOPROVOĎ!
MÁMO, TÁTO, JDU SI HRÁT, ŠKOLKA JE MŮJ KAMARÁD!
SMÍŠKU, PODZIM PŘICHÁZÍ!
TA NAŠE ZEMIČKA ČESKÁ ♥

Tento tematický blok je na počátku školního roku v měsíci září a říjen spojen s adaptačním procesem nových dětí. Budeme se navzájem poznávat, učit se znát svá jména, hledat pravidla vzájemného soužití, poznávat nové prostředí, učit se v něm žít. Zjišťovat, co máme společné, co nás zajímá. Umíme chodit, skákat, koukat kolem sebe a smát se. Jako prostředky nám poslouží, vše, co přináší podzim, smyslové, pohybové a tvořivé hry, básničky, pohádky apod. Projdeme se také po okolí. Záměrem projektu je přiblížit dětem změny v přírodě s odcházejícím létem. Sběr ovoce a určování různých druhů. Poznávat nejbližší okolí naší obce. Osvojíme si jednoduché poznatky o přírodě, přírodních jevech a jejich proměnách. Aktivně prožívat podzimní slavnosti MŠ. Uspořádáme seznamovací schůzku pro rodiny s dětmi, abychom se vzájemně dostatečně poznali a vyjádřili své potřeby.

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Rozvíjení pohybových schopností.
- Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- Rozvíjení řečových schopností a smyslového vnímání.
- Získávání relativní citové samostatnosti.
- Seznamování se s místem, ve kterém žijeme a učíme se.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo – Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy. Osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti, učit se vytvářet zdravé životní postoje a návyky. Rozvíjet radost z pohybu.

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Zachovávat správné držení těla při každodenních pohybových aktivitách. Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Sebeobsluha

Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Zdraví, bezpečí

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Dítě a jeho psychika – učit se získávat relativní citovou samostatnost, jazykové dovednosti, rozvíjet svoji představivost, pozornost, paměť, fantazii.

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání.

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větech. Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Poznávací schopnosti

-Vnímání

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

-Pozornost, soustředěnost, paměť

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

-Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit.

-Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.

-Řešení problémů, učení

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.

Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.

Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznáního.

Sebepojetí, city, vůle

-Sebevědomí a sebeuplatnění

Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.

Vyjádřit svůj souhlas, umět říct ne v konkrétní situaci.

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

-Sebeovládání a přizpůsobivost

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení).

-Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý – posilování prosociálního chování (citlivost, tolerance, respekt k druhému), navazování a rozvíjení vzájemných vztahů.

Komunikace s dospělým

Navazovat kontakty s dospělým.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.

Sociabilita

Respektovat potřeby jiného dítěte.

Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

Dítě a společnost – poznávat pravidla společného soužití, pomáhat je spoluvytvářet, porozumět projevům neverbální komunikace.

Společenská pravidla a návyky

Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

Zařazení do třídy/do skupiny/

Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

Kultura, umění

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik a vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Dítě a svět – vytvářet vztah k místu a prostředí, kde dítě žije. Učit se přizpůsobovat se přirozeným změnám.

Poznatky, sociální informovanost

Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.

Adaptabilita ke změnám

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Vztah k životnímu prostředí

Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: dítě zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích, objevuje, experimentuje. Užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.

Kompetence k řešení problémů: řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace řeší samostatně, složitější situace řeší s pomocí dospělého. Všímá si dění kolem sebe, motivací k řešení problémů je pozitivní odezva na aktivní zájem.

Kompetence komunikativní: dokáže se vyjadřovat a sdělovat si své prožitky, ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální: dětským způsobem projevuje ohleduplnost a citlivost, učí se vnímat nespravedlnost, ubližování a agresivitu. Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence činnostní a občanské: zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje, je otevřený aktuálnímu dění. Svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat.

II. INTEGROVANÝ BLOK SMÍŠKU, ROZHLÉDNI SE!

„KOULELO SE, KOULELO ČERVENÉ JABLÍČKO..<“
MALÍŘ PODZIM VZAL SI ŠTĚTEC
CO SE DĚJE NA POLI?
ZVÍŘÁTKA V PODZIMNÍM LESE
NA SVATÉHO MARTINA, NĚKDY SNĚŽIT ZAČÍNÁ
ZLATÁ, ŽLUTÁ, ČERVENÁ – TYHLE BARVY PODZIM MÁ

Tematický blok učí děti rozeznávat všemi smysly, učí se hmatat, čichat, dívat se, chutnat, poslouchat, běhat, skákat. Každý z nás umí něco víc, něco méně, každému jde něco lépe, než ostatním. Prostředky jsou tvořivé a smyslové hry, písničky, básničky. Záměrem je přiblížit dětem změny v přírodě, osvojovat si jednoduché poznatky o přírodě. Vnímat a rozlišovat změny v přírodě a jejich souvislosti, utvářet si poznatky o podzimní přírodě a změnách, které se v tuto dobu dějí. Upevnit si poznatky o smyslech, formou pohybových, námětových a tvořivých her. Poznávat krásu barev, učit se estetickému cítění.

Uctíme plody podzimu – hlavně jablíčka a brambory, oslavíme je společně s rodiči. Zamkneme les před zimou. Pozvolna ukončíme podzimní radovánky a zakončíme všechny tvořivé aktivity a hry pouštěním draka- i jeho výrobou. Nasbíráme přírodniny a plody podzimu pro zvířátka. Navštívíme krmelce a určitě v nich něco necháme. Děti budou aktivně pozorovat změny v počasí a přírodě. Všechny tyto aktivity propojíme kooperativními činnostmi a učením, spontánní hrou a situačním učením v lese, motivovanými hrami, výtvarnými, hudebními a tvořivými aktivitami. Nezapomene ani na kamarádku knížku, která nám pomůže, když nebudeme něco znát a zrovna to neuvidíme naživo.

Pomalou se blíží zima. Děti se seznámí s charakteristikou zimního období. Pozorujeme změny v počasí a sledujeme proměny přírody. S čím máme hodně starostí, když je zima za dveřmi? Kde je nám lépe, když se venku čerti žení? Umíme si poradit s oblékáním? Umíme si pomáhat?

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Vytváření pozitivního vztahu k přírodě a proměnám přírody.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností.
- Rozvíjení komunikačních dovedností.
- Posilování přirozených poznávacích citů.
- Rozvíjení schopnosti citové vztahy vytvářet.
- Rozvíjení cítění a prožívání.
- Rozvíjení interaktivních a komunikačních dovedností.
- Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Vytvoření elementárního povědomí o vývoji a neustálých proměnách.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo – rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj jemné a hrubé motoriky, rozvoj pohybových dovedností.

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.

Sebeobsluha

Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Zdraví, bezpečí

Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Dítě a jeho psychika – rozvoj řečových a jazykových dovedností, schopnost vyjádřit své pocity.

Jazyk a řeč

-Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání.

Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větech.

Porozumět slyšenému.

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.

Poznávací schopnosti

-Vnímání

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postrehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího).

-Pozornost, soustředěnost, paměť

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

-Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických).

-Časoprostorová orientace

Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.

-Řešení problémů, učení

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.

Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film

Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

-Sebevědomí a sebeuplatnění

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

-Sebeovládání a přizpůsobivost

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení).

-Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování

Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý – seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností, seznamování se s pravidly chování k druhým lidem.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Spolupracovat s ostatními

Sociabilita

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou Respektovat potřeby jiného dítěte.

Dítě a společnost – učit se žít ve společnosti druhých lidí, vytvořit si základ estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře.

Společenská pravidla a návyky

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Zařazení do třídy (skupiny)

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.

Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

Kultura, umění

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Dítě a svět – spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí, osvojení si dovedností, potřebných k vykonávání jednoduché činnosti v péči o okolí, spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí.

Poznatky a sociální informovanost

Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí.

Adaptabilita ke změnám

Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.

Vztah k životnímu prostředí

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, umí užívat jednoduché symboly, pojmy a znaky, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů: problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu, omylu, snaží se je řešit samostatně, náročnější s pomocí dospělého.

Kompetence komunikativní: rozumí slyšenému, dokáže sdělovat své prožitky, pocity, nálady.

Kompetence sociální a personální: v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla, uvědomuje si, že za své chování ponese důsledky.

Kompetence činnostní a občanská: odhaduje rizika svých nápadů, dokáže se přizpůsobit daným okolnostem, dokáže rozpoznat a využít své silné stránky, poznat své slabé stránky. Jde za svým záměrem, dokáže měnit cesty a přizpůsobit je daným okolnostem.

III. INTEGROVANÝ BLOK POJĎ UŽ, SMÍŠKU, DO KOŽÍŠKU!

MÁME TU ZAS, ADVENTNÍ ČAS!
SMÍŠKU, SMÍŠKU, POJĎ SI HRÁT, RADOST DRUHÝM ROZDÁVAT!
ČERTE, ČERTE, CHLUPATÝ, NECHEJ PYTEL ZA VRATY!
.....A MOŽNÁ PŘIJDE I JEŽÍŠEK....
ZAZVONIL ZVONEČEK, ZAVONĚL STROMEČEK...
TÝDEN TŘÍKRÁLOVÝ

Děti se seznamují s měnící se přírodou, učí se oblékat podle počasí, zkoumají, co se v přírodě děje, učí se rozeznávat změny počasí. Poznávají, co je dobré, co zlé, co dělají dobře nebo špatně (návštěva Mikuláše). Budeme se společně těšit... A na co? Až přijde do naší mateřské školy Ježíšek. Děti budou hlídat čas a počítat dny. Mezi tím stihnou předvánoční radosti. Děti pochopí, kdo je Ježíšek. Proč k nám chodí. Budeme zpívat, hrát koledy, vyrábět ozdoby a dárečky, péct cukroví a perníčky. Budeme se učit myslet na druhé a vzájemným setkáváním a společným očekáváním vzdáme holt Ježíškovi. Tradičně se zúčastníme charitativní akce „Krabice od bot“, navštívíme babičky a dědečky v DPS Kamenická s programem a společnou tvorbou ozdobiček budeme netrpělivě očekávat Vánoce. Společně s rodiči si vytvoříme pravou vánoční atmosféru v přátelském duchu při vánočním workshopu i besídce. Celý blok zakončíme příběhem tří mudrců z východu.

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Posilování přirozených poznávacích citů.
- Osvojování si poznatků, které předcházejí čtení a psaní. -Vytváření základů pro práci s informacemi.
- Rozvíjení citění a prožívání.
- Získávání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí.
- Poznávání jiných kultur.

Očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo – osvojení si poznatků o těle a zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru. Zachovávat správné držení těla.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Sebeobsluha

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Zdraví, bezpečí

Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.

Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Dítě a jeho psychika – rozvoj fantazie, rozvoj a kultivace paměti, rozvoj smyslového vnímání, rozvoj představivosti, rozvíjet u dětí povědomí vlastní identity, získávání sebedůvěry, sebevědomí.

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči.

Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách.

Poznávací schopnosti

Vnímání

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího).

Pozornost, soustředěnost, paměť

Záměrně se soustředit a udržet pozornost.

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických).

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci.

Časoprostorová orientace

Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit.

Řešení problémů, učení

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.

Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznání.

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí a sebeuplatnění

Vyjádřit svůj souhlas, umět říct ne v konkrétní situaci.

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

Sebeovládání a přizpůsobivost

Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

Dítě a ten druhý – posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému

Komunikace s dospělým

Navazovat kontakty s dospělým.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Spolupracovat s ostatními.

Sociabilita

Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

Dítě a společnost – rozvoj kulturně estetických dovedností

Společenská pravidla a návyky

Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.

Zařazení do třídy/do skupiny/

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat.

Kultura, umění

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Dítě a svět – rozvoj pocitu sounáležitosti s lidmi, se společností.

Poznatky, sociální informovanost

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi. Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte. Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.

Adaptabilita ke změnám

Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.

Vztah k životnímu prostředí

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení: soustředěně zkoumá, pozoruje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích, má elementární poznatky o světě lidí, orientuje se ve svém prostředí.

Kompetence k řešení problémů: problémy řeší na základě předchozí zkušenosti.

Kompetence komunikativní: dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady, domlouvá se gesty, slovy, slovně reaguje, vede smysluplný dialog. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit.

Kompetence sociální a personální: projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, přijímá a respektuje dohodnutá pravidla. Spolupodílí se na konečných rozhodnutích, přijímá zdůvodněné a jasné povinnosti.

Kompetence činnostní a občanská: odhaduje rizika svých nápadů, dokáže se přizpůsobit daným okolnostem. Má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami. Chápe, že může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, v rámci daných pravidel. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem něj děje.

IV. INTEGROVANÝ BLOK SMÍŠKU, HOP DO SNÍŽKU!

NA KOPCI SE TŘPYTÍ SNÍH, SMÍŠCI JEZDÍ NA SANÍCH!
VYPRÁVĚJ, SMÍŠKU, POHÁDKU!
RAČTE DÁLE, KARNEVALE!
OD RÁNA AŽ DO NOCI, LÉKAŘ LÉČÍ NEMOCI
ČEKÁ NÁS VELIKÉ KLÁNÍ – ZIMNÍ SPORTOVÁNÍ
MASO, MASO, MASOPUST!
SMÍŠEK A JEHO TĚLO

Záměr integrovaného vzdělávacího bloku

Zima je královna kouzel. Přírodu nám zasněží a my se můžeme radovat. Zkusíme pár kousků s ledem a sněhem. Budeme i sportovat – jako na olympiádě. Budeme si vyprávět pohádky, poznávat dobro a zlo, některé si sami zahrajeme. Ve třídě si také vytvoříme ordinaci lékaře i s čekárnou. Povíme si, co naše tělo potřebuje, aby dobře fungovalo. Když už jsme vyrostli a chodíme do té naší školky a dobře se známe, určitě víme, co každý z nás má v těle, aby nám dobře fungovalo. Poznáváme anatomii.

Děti se učí poznávat své tělo, pojmenovat jednotlivé části těla, znát jejich funkce, důležitost. Vědět o některých způsobech ochrany zdraví, mít povědomí o tom, jak a kde hledat pomoc.

Půjdeme se podívat do 1. třídy ZŠ Vojanova na naše kamarády ze školky. Připravíme se na zápis do první třídy. Jestlipak umíme chvíli sedět a poslouchat? Umíme se zeptat, když něco nevíme a požádat o pomoc? A jestlipak se umíme ozvat, když si myslíme, že by něco mohlo být jinak. Těšíme se vůbec do veliké školy? Pokud tomu tak je, proč si na školu nezahrát. Počasí se pomalu umoudřilo. Už nám není taková zima. Celý integrovaný vzdělávací blok děti prožijí formou situačního učení, sportovních her a chviliek. Zapojíme se do hudebních aktivit, budeme objevovat a zkusíme si pár pokusů. Zalistujeme nejednou encyklopedií. Postavíme sněhuláka a iglú. Nesmíme zapomenout přenést své zážitky na papír. Uspořádáme si ve školce karneval plný veselí, her a tance – kdo vymyslí nejlepší masku?

Blíží se masopust. My ve školce ctíme tradice a zvyky. Za co se všechno převlečeme? Naučíme se veselé písničky a básně, abychom při masopustním průvodu mohli zpívat a hrát. Co asi za naše veselí dostaneme? Určitě to budou zase ty dobré koláče.

Integrovaný vzdělávací blok plný her, spontánních aktivit a situačního učení. Nezapomeneme sportovat, tančit a dobře se bavit.

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
- Posilování přirozených poznávacích citů.
- Rozvíjení a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání.
- Vytváření prosociálních postojů ke světu a k životu.
- Rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – rozvoj fyzické a psychické zdatnosti, rozvíjení poznatků o těle, rozvoj pohybových aktivit.

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla.

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Sebeobsluha

Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Zdraví, bezpečí

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami.

Dítě a jeho psychika – rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Domluvit se slovy.

Porozumět slyšenému.

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.

Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Vnímání

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

Pozornost, soustředěnost, paměť

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických).

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci.

Časoprostorová orientace

Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.

Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.

Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit.

Řešení problémů, učení

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí a sebeuplatnění

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

Dítě a ten druhý – posilování vzájemných vztahů

Komunikace s dospělým

Navazovat kontakty s dospělým.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Spolupracovat s ostatními.

Sociabilita

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou. Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

Dítě a společnost – rozvoj kulturně estetických dovedností

Společenská pravidla a návyky

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi.

Zařazení do třídy/do skupiny/

Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

Kultura, umění

Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Dítě a svět – rozvoj pocitu sounáležitosti se svými kamarády, s dospělými, se společností

Poznatky, sociální informovanost

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi. Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Adaptabilita ke změnám

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim.

Vztah k životnímu prostředí

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – soustředěně zkoumá, učí se, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praxi. Klade otázky, hledá odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něj děje. Poznává, že se může mnohému naučit.

Kompetence k řešení problémů – problémy řeší na základě zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, chápe, že vyhnutí se problému není řešení.

Kompetence komunikativní – reaguje slovně, komunikuje bez zábran, průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu, chápe, že být komunikativní a vstřícný, je výhodou.

Kompetence sociální a personální – projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. Přijímá a respektuje dohodnutá pravidla. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

Kompetence činnostní a občanské – odhaduje rizika svých nápadů, dokáže se přizpůsobit daným okolnostem. Má smysl pro povinnost, má základní představu o tom, co je v souladu s lidskými hodnotami. Chápe, že může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale za své chování zodpovídá.

V. INTEGROVANÝ BLOK SMÍŠKU, HOLA, JARO VOLÁ!

JARO DRŽÍ V RUCE KLÍČ
KRÁSNÁ JE CELÍČKA, TA NAŠE ZEMIČKA ♥
KOUKEJ, SMÍŠKU, JÁ MÁM KNÍŽKU!
SMÍŠKU, PLETEM POMLÁZKU!
SMÍŠKU, ČÍM CHCEŠ BÝT?
HRDINOVÉ – ZÁCHRANÁŘI – JEJICH MAJÁK JASNĚ ZÁŘÍ!
HURÁ, UŽ K NÁM LETÍ, JEŽIBABA NA KOŠTĚTI!

A je tu jaro. Pustíme si po vodě Moranu a lodičky s přáním! Příroda se probouzí ze zimního spánku, objevují se první pupeny a lístky, první květiny, zpívající ptáci, rodí se mlád'átka. Školku si vyzdobíme jarem, aby už u nás zůstalo. Proč ptáci staví hnízda, kdo se vrací z teplých krajin. Už můžeme jít na zahradu? Co se tam změnilo? Co se nám to hýbe v trávě? Jestli oni to nejsou nejmenší kamarádi přírody. Jak a čím budeme pozorovat hmyz? Určitě vytáhneme mikroskop i lupu. Podnikneme zajímavé aktivity v přírodě. Pozorujeme nádherné změny v přírodě. Co se skrývá ve vajíčku? Budeme si vyprávět o tom, co je životní prostředí, oslavíme Den Země. Podíváme se do Technických služeb města Děčína, jak se třídí odpad, povíme si o vodě a jejím koloběhu. V tomto měsíci také nezapomeneme na knížky všeho druhu, zkusíme si knihu vyrobit, zapojíme všechny smysly. Seznámíme se s různými druhy písma. Co všechno patří k Velikonocům? Určitě budeme barvit, stříhat, tvořit pomlázky, zasejeme nejen osení a budeme pozorovat, jak nám to za oknem pěkně roste. Seznámíme se s tradicemi a zvyky naší kultury. Čím chci být, až vyrostu? Čím jsou moji rodiče? Jaká povolání znám? Těšíme se na popeláře, až pojedou naší ulicí... Pojedeme se podívat do města do pekárny, tiskárny, na poštu a budeme hádat, kdo v nich pracuje. A když už tam budeme, zajdeme do divadla na herce a herečky nebo do muzea... Také navštívíme hrdiny – záchranáře a vyptáme se jich na všechno, co nás zajímá. Budeme si ovšem zpívat a hrát divadlo. Kreslit i malovat. Vyrobíme si čarodějnici a společně ji na zahrádce upálíme!

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- Posilování zdravých životních návyků.
- Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka.
- Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.

- Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s celou planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – osvojení si poznatků o těle a zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Zachovávat správné držení těla.

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzor. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Sebeobsluha

Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Zdraví, bezpečí

Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.

Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami.

Dítě a jeho psychika – vytváření pozitivního vztahu ke knize, ke kultuře, osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeč.

Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větech.

Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Domluvit se slovy.

Porozumět slyšenému.

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.

Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Poznávací schopnosti

Vnímání

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího).

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

Pozornost, soustředěnost, paměť

Záměrně se soustředit a udržet pozornost.

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci.

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska.

Časoprostorová orientace

Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.

Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.

Řešení problémů, učení

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně.

Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.

Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film. Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí a sebeuplatnění

Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.

Vyjádřit svůj souhlas, umět říct ne v konkrétní situaci.

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

Sebeovládání a přizpůsobivost

Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.

Uvědomovat si svoje možnosti a limity.

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení).

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.

Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý – chránit si své soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými.

Komunikace s dospělým

Navazovat kontakty s dospělým.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Spolupracovat s ostatními.

Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.

Sociabilita

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

Dítě a společnost – rozvoj schopnosti žít ve společenství druhých lidí, umět se přizpůsobit, spolupracovat.

Společenská pravidla a návyky

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.

Zařazení do třídy/do skupiny/

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

Kultura, umění

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Dítě a svět – osvojování si jednoduchých poznatků o světě a životě

Poznatky, sociální informovanost

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Adaptabilita ke změnám

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Vztah k životnímu prostředí

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost.

Kompetence k řešení problémů – problémy řeší na základě předchozí zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, chápe, že vyhýbání se problému nevede k jeho vyřešení. Spontánně vymýšlí nové řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vyjadřuje své myšlenky, komunikuje bez zábran, rozšiřuje svoji slovní zásobu. Ovládá dovednosti, předcházející čtení a psaní.

Kompetence sociální a personální – projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, uplatňuje základní společenské návyky. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.

Kompetence činnostní a občanské – svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, jde za svým cílem. Má smysl pro povinnost ve hře, k úkolům přistupuje zodpovědně. Má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami.

VI. INTEGROVANÝ BLOK SMÍŠKOVY RADOSTI

1, 2, 3, 4, 5 – RODINA JE CELÝ SVĚT!
MILUJEME MAMINKY♥
U BABIČKY NA VENKOVĚ – DOMÁCÍ ZVÍŘATA A MLÁĎATA
U BABIČKA NA VENKOVĚ – HMYZÍ TÝDEN
DĚTI Z CELÉHO SVĚTA SLAVÍ SVŮJ SVÁTEK
EXOTICKÁ ZVÍŘATA
MILUJEME TATÍNKY♥
JUPÍÍÍ, LÉTO, DOPRAVA A CESTOVÁNÍ!
VYROSTL JSEM, ŠKOLKO! – ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY

Rodina a domov. Pocit bezpečí a lásky. Pojmenujeme si všechny rodinné členy a poznáme vztahy mezi nimi. Přineseme si rodinné a svatební fotografie a budeme o „svých lidech“ vyprávět kamarádům. Zaměříme se na maminky a tatínky až budou mít svátek a společně ho oslavíme, vyrobíme jim dárečky. Podíváme se také na farmu, naučíme se pojmenovávat zvířátka a jejich mláďata. Podíváme se podrobně na „cestu mléka“ od vemínka do krabičky se sýrem ☺ Nahlédneme do včelího úlu i do mraveniště – jak to tam chodí? Jaké role mají jednotliví členové hmyzího společenství? Nezůstaneme v Čechách a nahlédneme do pralesa i na poušť jaká zvířátka žijí tam? Co je Bílá kniha ohrožených druhů? Navštíví nás kamarádi ze školy – uspořádáme s nimi oslavu léta – Indiánský den.

Budeme pozorovat přírodu a hledat znaky léta. Jak se oblékáme v létě? Co patří k letním radovánkám? Kam pojedeme na prázdniny a hlavně - čím? Naučíme se rozlišovat dopravní prostředky a povíme si i o bezpečnosti při cestování. A je to tu – rozloučí se s námi předškoláčky. Budeme bilancovat a vzpomínat na vše, co jsme během školního roku zažili. Těší se naši kamarádi do velké školy na všechno nové, na paní učitelku, na svou novou aktovku s penálem? Poznáme školku z jiného úhlu – přespíme v ní a prohlédneme si ji v noci!

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- Posilování zdravých životních návyků.
- Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka.
- Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s celou planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – osvojení si poznatků o těle a zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Zachovávat správné držení těla.

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzor. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Sebeobsluha

Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Zdraví, bezpečí

Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.

Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami.

Dítě a jeho psychika – vytváření pozitivního vztahu ke knize, ke kultuře, osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeč.

Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větech.

Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Domluvit se slovy.

Porozumět slyšenému.

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.

Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Poznávací schopnosti

Vnímání

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího).

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

Pozornost, soustředěnost, paměť

Záměrně se soustředit a udržet pozornost.

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci.

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska.

Časoprostorová orientace

Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.

Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.

Řešení problémů, učení

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznáního.

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně. Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.

Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film.

Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí a sebeuplatnění

Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.

Vyjádřit svůj souhlas, umět říct ne v konkrétní situaci.

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

Sebeovládání a přizpůsobivost

Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.

Uvědomovat si svoje možnosti a limity.

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení).

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.

Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý – chránit si své soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

Komunikace s dospělým

Navazovat kontakty s dospělým.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Spolupracovat s ostatními.

Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.

Sociabilita

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

Dítě a společnost – rozvoj schopnosti žít ve společenství druhých lidí, umět se přizpůsobit, spolupracovat.

Společenská pravidla a návyky

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.

Zařazení do třídy/do skupiny/

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

Kultura, umění

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Dítě a svět – osvojování si jednoduchých poznatků o světě a životě

Poznatky, sociální informovanost

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Adaptabilita ke změnám

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Vztah k životnímu prostředí

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost.

Kompetence k řešení problémů – problémy řeší na základě předchozí zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, chápe, že vyhýbání se problému nevede k jeho vyřešení. Spontánně vymýšlí nové řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vyjadřuje své myšlenky, komunikuje bez zábran, rozšiřuje svoji slovní zásobu. Ovládá dovednosti, předcházející čtení a psaní.

Kompetence sociální a personální – projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, uplatňuje základní společenské návyky. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Kompetence činnostní a občanské – svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, jde za svým cílem. Má smysl pro povinnost ve hře, k úkolům přistupuje zodpovědně. Má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami.

VII. INTEGROVANÝ BLOK SMÍŠKU, HURÁ, PRÁZDNINY!

CESTUJEME ČASEM OD VZNIKU ZEMĚ AŽ PO CESTU NA MARZ
ZEMĚ BEZ ŽIVOTA
VODA – VZNIK ŽIVOTA NA ZEMI
DINOSAURI A JINÍ SAURI
PRAČLOVĚK A JEHO STAROSTI
VĚK KOSMICKÝ - KOSMONAUT A JEHO RAKETA
SMÍŠKU, DÍVEJ, VESMÍR!
SMÍŠEK A ŽIVOT MIMO ZEMI

O prázdninách naši školku navštěvuje jen hrstka dětí, ale to neznamená, že budeme zahálet! Budeme si vyprávět o Velkém třesku, o vzniku galaxie – co to vlastně ta galaxie je? A co je Slunce? A planety? Kolik jich v naší galaxii je? Je na nich život? Podíváme se, jak naše planetka vypadala bez života a kde se objevil první život, jak vypadal? Přesuneme se do časů dinosaurů a budeme si s nimi hrát. Zahrajeme si na archeology a zkusíme si nějakého dinosaura vykopat na pískovišti. Také se podíváme, jak soptí sopka (alespoň ta z jedlé sody). No a jak žili naši předci? Jak se naučili rozdělovat oheň a co to pro ně všechno znamenalo? Budeme číst knížku pohádek O Človíčkovi, kde se toho spoustu dozvíme. Přesuneme se také na oběžnou dráhu, podíváme se do rakety, na kosmonauty a vyzkoušíme si pracovat v improvizovaném skafandru, podíváme se na hvězdnou mlhovinu, černou díru nebo třeba červeného trpaslíka. A když už budeme tak daleko, snad se nám podaří objevit mart'any nebo jiné mimozemšťany.

Cíle integrovaného vzdělávacího bloku

- Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- Posilování zdravých životních návyků.
- Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka.
- Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s celou planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo – osvojení si poznatků o planetě Zemi, vývoji přírody, člověka, vesmíru

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

Zachovávat správné držení těla.

Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.

Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla. Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzor. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.

Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály.

Sebeobsluha

Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony.

Zdraví, bezpečí

Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem.

Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami.

Dítě a jeho psychika – vytváření pozitivního vztahu ke knize, ke kultuře, osvojení si některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Jazyk a řeč

Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeč.

Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.

Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větech.

Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat.

Domluvit se slovy.

Porozumět slyšenému.

Sledovat a vyprávět příběh, pohádku.

Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti.

Poznávací schopnosti

Vnímání

Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího).

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité.

Pozornost, soustředěnost, paměť

Záměrně se soustředit a udržet pozornost.

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.

Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit.

Tvořivost, vynalézavost, fantazie

Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech.

Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci.

Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska.

Časoprostorová orientace

Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy.

Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase.

Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat.

Řešení problémů, učení

Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí.

Prožívat radost ze zvládnutého a poznání.

Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně. Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným.

Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film.

Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení.

Sebepojetí, city, vůle

Sebevědomí a sebeuplatnění

Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině.

Vyjádřit svůj souhlas, umět říct ne v konkrétní situaci.

Podílet se na organizaci hry a činnosti.

Sebeovládání a přizpůsobivost

Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování.

Uvědomovat si svoje možnosti a limity.

Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení).

Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky.

Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.

Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

Zachytit a vyjádřit své prožitky.

Dítě a ten druhý – chránit si své soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými.

Komunikace s dospělým

Navazovat kontakty s dospělým.

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

Spolupracovat s ostatními.

Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem.

Sociabilita

Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené.

Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

Dítě a společnost – rozvoj schopnosti žít ve společenství druhých lidí, umět se přizpůsobit, spolupracovat.

Společenská pravidla a návyky

Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat.

Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování.

Zařazení do třídy/do skupiny/

Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy.

Kultura, umění

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

Dítě a svět – osvojování si jednoduchých poznatků o světě a životě

Poznatky, sociální informovanost

Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte.

Adaptabilita ke změnám

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Vztah k životnímu prostředí

Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení – soustředěně zkoumá, pozoruje, objevuje, všímá si souvislostí, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost.

Kompetence k řešení problémů – problémy řeší na základě předchozí zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, chápe, že vyhýbání se problému nevede k jeho vyřešení. Spontánně vymýšlí nové řešení problémů.

Kompetence komunikativní – vyjadřuje své myšlenky, komunikuje bez zábran, rozšiřuje svoji slovní zásobu. Ovládá dovednosti, předcházející čtení a psaní.

Kompetence sociální a personální – projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, uplatňuje základní společenské návyky. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.

Kompetence činnostní a občanské – svoje hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, jde za svým cílem. Má smysl pro povinnost ve hře, k úkolům přistupuje zodpovědně. Má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami

Tradiční i nové akce naší MŠ:

1. Září

SPOLEČNÁ SETKÁNÍ – seznamování se, třídní schůzka s rodiči.

2. Říjen

BRAMBORIÁDA VE ŠKOLCE – oslava plodů podzimu společně s rodiči

DUŠIČKY – dopoledne v MŠ

3. Listopad

SBĚR DOBROT PRO ZVÍŘÁTKA – výprava ke krmelci.

PEČENÍ SVATOMARTINSKÝCH ROHLÍČKŮ

VÁNOČNÍ WORKSHOP S RODIČI – společně s rodiči prožijeme adventní náladu a budeme vyrábět ozdobičky a vánoční dekorace

NÁVŠTĚVA DPS KAMENICKÁ – navštívíme babičky a dědečky s programem písní a básní a společně ozdobíme vánoční perníčky

4. Prosinec

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA – školka se promění na malé peklo plné krásných čertíků, zábavný program zakončený nadílkou od Mikuláše a anděla.

„KRABICE OD BOT“ – charitativní akce

VÁNOČNÍ BESÍDKA – společné odpolední setkání s rodiči a přáteli školy, děti předvedou své hudební představení.

JEŽÍŠEK V MŠ – dopolední akce pro děti

5. Leden

ZIMNÍ OLYMPIJSKÉ HRY – veselé hry na sněhu a ledu, s medailemi a odměnami.

VÝLET DO CINEMA CITY V ÚSTÍ N.L. – vláčkem do kina

KARNEVAL – hudba, tanec, krásné masky

6. Únor

MASOPUST – na začátku týdne probíhá zdobení školky, příprava masek na průvod, ve středu je pro děti uvařeno knedlo – vepřo – zelo, ve čtvrtek paní kuchařka napeče sladké koblížky pro děti, v pátek se uskuteční masopustní rej. Zpívají se a recitují tradiční masopustní písně a básně.

2. TŘÍDNÍ SCHŮZKA RODIČŮ

7. Březen

MORANA – vyrobíme si Moranu z pečiva a pošleme ji zpět do podsvětí

DEN ZEMĚ – s ochrannými pomůckami půjdeme uklidit náš les po zimě

NÁVŠTĚVA TECHNICKÝCH SLUŽEB V DĚČÍNĚ – podíváme se, jak se nakládá s odpady

NÁVŠTĚVA KNIHOVNY – podíváme se do knihovny trochu jinak

8. Duben

VELKÁ VELIKONOČNÍ HRA – Velikonoční stezka plná úkolů.

ČARODĚJNICE – dopolední akce, kdy děti přijdou jako čarodějnice-čarodějové (kostýmy jim vyrobí rodičové) děti se učí létat na koštěti, vařit lektvary, tancovat a zpívat

EXKURZE – nahlédnutí do dílen místních podnikatelů (pekárna, kadeřnictví, pila, kanceláře, nádraží,

zubařka), ale také IZS

9. Květen

ZA ZVÍŘÁTKY – na farmu a do ZOO

MAMINKA MÁ SVÁTEK – vyrábíme dárečky, které potěší maminky i babičky a oslavíme ho oslavou maminek a pozveme je na wellness pobyt v MŠ

10. Červen

DOPRAVNÍ DEN – na zahradě školky nebo na dopravním hřišti.

INDIÁNSKÝ DEN- oslava příchodu léta (společně se ZŠ).

ŠKOLKA V PŘÍRODĚ – Penzion Lhotsko – vícedenní ozdravný pobyt bez rodičů vždy s daným tématem.

ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY – zahradní slavnost společně s rodiči, přespávání v MŠ.

Odpolední akce určena pro celé rodiny, všichni se sejdeme na zahradě nebo na místě, na kterém jsme se společně domluvili – pasujeme předškoláky na školáky, zpíváme a hrajeme, grilujeme dobroty a vzpomínáme na celý uplynulý rok.

Během celého roku mají děti možnost s námi jezdit do divadel anebo za námi jezdí divadelní soubory do MŠ.

Systém evaluační činnosti MŠ BĚLÁ

Evaluační činnost

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř naší mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a možnost zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Evaluace se týká mnoha různých oblastí.

Sledovat a vyhodnocovat je možné prakticky všechno, co vstupuje do vzdělávacího procesu. Podle výsledků je možno navrhnout a provádět jejich úpravy. Důležité je porovnávat školní program (to, co je v něm napsáno) s jeho realizací (s tím, jak vzdělávání probíhá v praxi).

Mateřská škola vyhodnocuje svou práci komplexně. Ke komplexnímu vyhodnocování práce mateřské školy v praxi je zapotřebí zaměřit evaluaci na následující oblasti:

- Naplňování cílů programu
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe)
- Výsledky vzdělávání

Kontrolní činnosti:

Kontrolovány jsou pracovní povinnosti, které jsou všem pracovníkům známy. Kontrolní činnost provádí především vedoucí učitelka, ale i pověření pracovníci průběžně. Záznamy o kontrolách jsou zapisovány. Součástí kontrolní činností jsou i hospitace pedagogů, které provádí ředitel a pověřený vedoucí pracovník. Záznamy o hospitacích jsou uloženy v kanceláři školy.

Evaluace školního roku a řízení Mateřské školy bude vždy vyhodnoceno společně na závěr školního roku – souběžně budou stanoveny cíle na nový školní rok. Pravidla, podle nichž bude škola postupovat při vytvoření evaluačních otázek:

- Předmět evaluace (co všechno budou v mateřské škole sledovat, na které konkrétní jevy se ve vyhodnocování zaměří).
- Techniky evaluace (jakými formami, metodami, jakým způsobem budou dané jevy vyhodnocovat).
- Časový plán (konkrétní termíny, či frekvenci, s jakou budou v jednotlivých případech vyhodnocování provádět).

- Odpovědnost pedagogů (kdo bude za co zodpovědný).

Otázky jsou součástí Školního plánu na daný školní rok.

Výchovně – vzdělávací činnost

Hlavní cíle

- pomocí dotazníku (viz. přílohy ŠVP PV)
- každý rok v červnu
- hodnotit budou pedagogičtí pracovníci na základě odpovědí z dotazníků

Naplňování obsahu a cílů ŠVP PV

- pomocí dotazníku (viz. přílohy ŠVP PV)
- každý rok v červnu
- hodnotit budou pedagogičtí pracovníci

Podmínky vzdělávání

- pomocí systému otázek pro:

: věcné podmínky
 : životospráva
 : psychosociální podmínky
 : organizační podmínky
 : materiální a hygienické podmínky
 : provozní podmínky
 : řízení MŠ
 : spoluúčast rodičů
 : finanční zajištění
 : technické vybavení

- dále pomocí RVP PV a Konkretizovaných výstupů
- každý rok v červnu
- hodnotit budou všichni zaměstnanci školy

Průběh vzdělávacího programu (kvalita naplňování zvolených záměrů a programovaných cílů, periodické vyhodnocení tematických celků)

- pomocí záznamů z evaluace (viz. příloha ŠVP PV)
- po ukončení vzdělávacího bloku
- provádí pedagog na třídě

Práce pedagoga včetně jejich sebereflexe

- pomocí rozhovorů, motivačního pohovoru
- provádí se 1x ročně
- provádí vedoucí učitelka nebo ředitel příspěvkové organizace

Hodnocení kvality výsledků vzdělávání dětí

- pedagogickou diagnostiku dítěte provádíme průběžně u všech dětí.
- dokumentujeme pokroky u každého dítěte.
- hodnocení dítěte provádíme pomocí záznamu do předem daného formuláře
- u dětí nejstarších provádíme test předškolní zralosti – MAXÍK
- všechna hodnocení provádíme diagnostickými metodami (pozorování, rozhovor, dotazník pro rodiče, anamnéza, analýza projevů dítěte, analýza výkonu, výtvorů a činností dítěte).
- zápisy jsou zakládány do portfolia dítěte na třídě
- hodnocení provádí pedagogové
- pedagogická diagnostika je přílohou tohoto ŠVP

Evaluační činnost

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř naší mateřské školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a možnost zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá. Nejedná se o jednorázové a náhodné zhodnocení určitého jevu na základě subjektivního dojmu pedagoga, ale o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu.

Evaluace se týká mnoha různých oblastí.

Sledovat a vyhodnocovat je možné prakticky všechno, co vstupuje do vzdělávacího procesu. Podle výsledků je možno navrhopvat a provádět jejich úpravy. Důležité je porovnávat školní program (to, co je v něm napsáno) s jeho realizací (s tím, jak vzdělávání probíhá v praxi).

Mateřská škola vyhodnocuje svou práci komplexně. Ke komplexnímu vyhodnocování práce mateřské školy v praxi je zapotřebí zaměřit evaluaci na následující oblasti:

- Naplňování cílů programu
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků)
- Práce pedagogů (včetně jejich sebereflexe)
- Výsledky vzdělávání

Kontrolní činnosti:

Kontrolovány jsou pracovní povinnosti, které jsou všem pracovníkům známy. Kontrolní činnost provádí především vedoucí učitelka, ale i pověření pracovníci průběžně dle Plánu kontrolní činnosti, který je součástí Ročního plánu. Záznamy o kontrolách jsou zapisovány do sešitu. Součástí kontrolní činností jsou i hospitace pedagogů, které provádí ředitel a pověřený vedoucí pracovník. Plán hospitací je také součástí Ročního plánu. Záznamy o hospitacích jsou uloženy v ředitelně školy.

Evaluační školního roku a řízení Mateřské školy bude vždy vyhodnoceno společně na závěr školního roku – souběžně budou stanoveny cíle na nový školní rok. Pravidla, podle nichž bude škola postupovat při vytvoření evaluačních otázek:

- Předmět evaluace (co všechno budou v mateřské škole sledovat, na které konkrétní jevy se ve vyhodnocování zaměří).
- Techniky evaluace (jakými formami, metodami, jakým způsobem budou dané jevy vyhodnocovat).
- Časový plán (konkrétní termíny, či frekvenci, s jakou budou v jednotlivých případech vyhodnocování provádět).
- Odpovědnost pedagogů (kdo bude za co zodpovědný).

Výsledky vzdělávání – pedagogická diagnostika:

Co se týče evaluace vzdělávacích výsledků, v předškolním vzdělávání se nejedná o hodnocení dítěte a jeho výkonů ve vztahu k dané normě, ani o porovnávání jednotlivých dětí a jejich výkonů mezi sebou. V důsledku individualizace vzdělávání je pro učitelku a její práci nezbytné sledovat rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentovat tak, aby mohla každé dítě dobře poznat, porozumět mu a vyhovět jeho individuálním možnostem a potřebám. Učitelka průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální rozvoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte, neboť dlouhodobé a systematické sledování a vyhodnocování toho, jak se přirozeným rozvojem, plynule, s přiměřenou a postupně narůstající náročností a průběžně mu zajišťovat odpovídající podporu v rozvoji a učení. Neméně důležitým smyslem průběžně prováděné evaluace je včas zachytit u dítěte případné problémy či nedostatky, vyvodit odborně položené závěry pro další rozvoj dítěte a pomoci dítěti v jejich řešení, případně včas intervenovat další potřebnou odbornou pomocí.

V naší Mateřské škole má každé dítě své **Portfolio**, jehož součástí jsou Záznamy o pozorování dítěte. Sledování probíhá tak, aby bylo v tom, kterém individuálním případě průběžné, smysluplné a účelné. Do desek zakládáme i pracovní listy, obrázky (dle možností), výrobky i záznamy o pozorování. Při vyhodnocování vše slouží jako podklad. Písemné záznamy i další doklady vypovídající o dítěti a pokrocích v jeho rozvoji a učení jsou považovány za důvěrné a jsou přístupné pouze pedagogům v mateřské škole, popř. rodičům.

ZÁVĚR

Školní vzdělávací program MŠ Bělá je otevřeným dokumentem, který může být příležitostně doplňován, aktualizován a obohacován. Umožňuje další rozvoj školy. Respektuje hlavní zásady tvorby ŠVP formulované v RVP PV a vzdělávací obsah i podmínky dané RVP PV a manuálem k přípravě ŠVP.

ŠVP umožňuje pedagogům pracovat samostatně a tvořivě, uskutečňovat své nápady a uplatnit své dosavadní poznatky. Vše, co v mateřské škole děláme, děláme pro děti. Pro jejich spokojenost, radost a všestranný rozvoj, Naším cílem je vytvořit u dětí schopnost žít bez problémů ve společenství ostatních lidí.

Zpracovaly: Hana Burianová – vedoucí učitelka MŠ

Adéla Netíková – učitelka MŠ

ŠVP pro děti do tří let věku

Charakteristika dvouletého dítěte

Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání. Experimentuje, objevuje, manipuluje s předměty. Poznává všemi smysly. Osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností.

Nastává rozvoj motorických dovedností, konkrétně zdokonalování pohybových aktivit, děti lépe ovládají svůj pohyb. Chůze je jistá, zvládnou chůzi pozpátku či po špičkách. Dobře, bez obtíží, běhají, dozrává schopnost udržení rovnováhy. Občas zvládnou i poskoky snožmo, umí chodit do schodů i ze schodů samostatně s přidržením zábradlí či stěny, s přisouváním nohou.

Jemná motorika se u dvouletého dítěte rychle rozvíjí. Okolo druhého roku je pouštění předmětu jemnější a lépe načasované, kostky staví do věží, lžíci drží pevně a jistě, takže se z větší části nají samo, i když nervový systém je ještě nevyzrálý a rychle se vyčerpá jedním druhem činnosti, tudíž se dítě brzy unaví, ne tak fyzicky jako psychicky. Také se zvládne napít z hrnečku. Do značné míry je už tedy samostatné. Pokroky jemné motoriky můžeme sledovat také na pokusech o čmárání. Tužku drží pomocí dlaňového úchopu, sevřenou v pěsti.

Začátkem druhého roku obvykle dítě dokáže označovat předměty, které ho v jeho okolí nejvíc zajímají. Dokáže taky pojmenovat některé činnosti, spojuje slova v krátké věty. Vyslovuje názvy osob, zvířat – hlavně podstatná jména a slovesa. Jeho slovník výrazně roste. Pomalu mizí dětský žargon, některé děti dovedou skloňovat a časovat. Slovníček čítá kolem 50 až 300 slov. Začíná si říkat vlastním jménem, dochází k vědomí utváření vlastní identity, což je velice důležité pro celý vývoj osobnosti dítěte.

Dítě si začíná uvědomovat vztah k okolnímu světu, probouzí se sociální zájem. Do hry promítá své znalosti a zkušenosti z lidského světa, nejvíce vyhledává hračky, které představují něco lidského, má k ní citový vztah. V tomto období nesnese, aby se mu další dítě pletlo do jeho hry a bralo mu hračky, přestože společnost druhých vyhledává. Od této izolované hry se postupně dostane ke hře paralelní, kdy si děti hrají vedle sebe, napodobují se, mají i stejnou hračku. Na společnou hru, se spoluprací, ale ještě nedozrály, k tomu obvykle dochází až po třetím roce.

Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Dítě poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Rodina a domov mají rozhodující vliv na psychický vývoj dítěte.

Vstup do mateřské školy

Nástupem do mateřské školy se mění denní režim celé rodiny. Přináší také první osamostatnění dítěte, které bylo zvyklé trávit většinu času ve společnosti svých blízkých a nyní přichází do kolektivu zatím cizích vrstevníků. Tato změna s sebou přináší velký nápor na fyzické i psychické zdraví dítěte. Je vhodné, v rámci možností, začít včas s přípravou, dítě by si mělo postupně zvykat na pobyt v kolektivu a dočasné odloučení od matky. Při zařazení dětí mladších tří let do mateřské školy je nutné navázat úzkou spoluprací s rodinou již v okamžiku přijetí dítěte, domluvit se na průběhu adaptačního období dle možností rodiny i školy. Odloučení od rodiny přináší asi největší těžkosti, projevuje se pláčem při ranním loučení s rodiči, steskem – dítě pak např. odmítá v mateřské škole jíst, účastnit se společných aktivit, často má pak také problémy s komunikací.

Jak klidně zvládnout vstup do mateřské školy:

- ranní rozloučení (v šatně či u třídy) by mělo být přívětivé, ale rozhodné, je vhodné jej doplnit nějakým kratším rozlučkovým rituálem (rychlý úprk nebo naopak hodinové drama nikomu neprospěje)
- vhodný je, alespoň na začátku, talisman, oblíbená hračka apod.
- je důležité, aby rodiče dodrželi svůj slib, tzn., pokud dítěti rodič řekne, že přijde po obědě, měl by to také splnit, důvěra ve slib rodičů posílí děti jejich důvěru ve spolehlivost a také usnadní odloučení
- naopak nevhodné jsou přísliby odměn za pobyt v mateřské škole, dítě pak může získat pocit, že školka je něco nepříjemného a za setrvání zde musí přijít odměna

Z názorů dětských psychologů vyplývá, že problémy s adaptací se, při normálním vývoji mohou objevovat až dva měsíce po nástupu. Pokud se objevují i nadále, je vhodná společná konzultace rodičů a učitele.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat.

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Vzdělávání dvouletých dětí má svá specifika, a proto se má mateřská škola snažit o to, aby respektovala vývojové potřeby těchto dětí, soustředíme se především na:

- úzká spolupráce s rodinou a adaptační proces
- láskyplný přístup k dětem
- přizpůsobení prostředí, nabídka vhodných hraček, pomůcek a materiálu
- stimulace a rozvoj motorických dovedností, uspokojování pohybové aktivity
- maximální rozvoj poznávacích procesů
- jasná orientace, vhodné učení základních návyků – dodržování pořádku, sebeobsluha
- rozvoj řečových dovedností
- zdravotní a dechová cvičení
- podporovat správný rozvoj
- podpora v oblasti výtvarné, hudební, tělesné – říkanky spojené s pohybem
- učení nápodobou
- prostor pro zkoumání, objevování, experimentování
- osamostatňování
- povzbuzení, podpora, motivace, pomoc
- bezpečný prostor ve třídě i na zahradě
- zapojování do her i ostatních činností s ostatními dětmi
- odpočinkový koutek
- mít své místo – bezpečně vymezené, ale být součástí celku
- individuální přístup
- seznamování s hygienickými návyky a jejich postupné upevňování
- seznamovat se s přírodou
- učení, objevování a poznávání neznámého ve svém okolí
- odpolední klid na lůžku

Celé období předškolního věku bývá označováno za kritické období pro rozvoj prosociálního chování a je velmi důležitým obdobím ve vývoji každého dítěte. Předškolní období je možné chápat v nejširším pojetí jako období dítěte od narození do nástupu do školy a rané dětství jako významnou etapu tohoto období, kdy se dítě osamostatňuje, odpoutává se od rodiny a prostřednictvím vrstevnické skupiny si uvědomuje vlastní osobnost. Předškolní vzdělávání dítěte rozvíjí, motivuje, podporuje, čímž mu usnadňuje jeho socializaci v dalším životě a vytváří optimální předpoklady pro další vzdělávací cestu.

Nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- ✓ chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem,
- ✓ prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
- ✓ místo ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
- ✓ část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,
- ✓ program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let,

- ✓ pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- ✓ podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,
- ✓ odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora růstu dítěte a jeho fyzické pohody
- zlepšování tělesné zdatnosti
- rozvoj pohybových i manipulačních dovedností
- učení sebeobsluhy a zdravých návyků u dítěte
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty
- samostatnost u jídla

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- zdokonalovat lokomoční pohyby- *chůze* (pravidelnost kroku, chůze dle rytmu bubínku, přenášení předmětů, chůze po schodech, reagovat na zrakové a sluchové podněty, chůze s překračováním čáry, chůze ve výponu, sestup z nízkých překážek, slalom), běh (zapojení paží, běžet na danou metu, vyběhnout na smluvený signál, jednoduché pohybové hry s pravidly, střídat běh a chůzi, reakce na změnu tempa při tleskání), skok (rozvíjet dovednost odrazu ze stoje, seskoky z vyšší roviny- 20cm, skoky z nohy na nohu, skoky snožmo z místa s pérováním v kolenou), lezení (zdokonalovat dovednost lezení „po čtyřech“ a plížení, učit se překonávat překážky přeledením nebo podlezením, rozvíjet dovednost lezení na dětské průlezkách, plížení po břiše, lezení od mety k metě, lezení po lavičce)
- upevňovat dovednosti základních akrobatických postav a poloh, pohotovost změny postav a poloh, stoj na jedné noze, převaly z boku na bok
- podávání a házení lehkých předmětů – podporovat rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty, balancování s lehkými předměty, předávání míček z ruky do ruky, přehazování papírových koulí přes lano, hody míčem o zem
- pěstovat smysl pro rytmus (tleskání, říkadla, jednoduché hudební nástroje), rytmické pohyby paží a nohou, tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písni, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu
- otužování vzduchem, zvyšovat adaptační schopnosti dítěte v obtížnějších podmínkách vnějšího prostředí, častý pobyt venku, větrání v místnosti
- rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků – vytvářet klidné situace při všech úkonech základní péče, podporuje u dětí samostatnost a rozhodování, chválí děti za spolupráci a správné úkony, postupně vyžaduje samostatné umývání mýdlem, svlékání a zouvání, učí děti zapínat zip, knoflíky, uklízet své oblečení
- poznávat a hrát si s různými stavebnicemi a materiálem

Očekávané výstupy:

- chodit po schodech nahoru i dolů
- sestupovat z nízkých překážek
- umět jezdit na tříkolce
- zdokonalovat chůzi i běh
- navlékat korálky
- spolupracovat při oblékání, svlékání
- jíst lžící
- základní hygienické návyky, umět pojmenovat viditelné části těla, podporovat samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze

- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řeči a jazyka (podpora komunikativních dovedností a kultivovaného projevu, rozvoj slovní zásoby i srozumitelného řečového projevu, vnímání, naslouchání, porozumění)
- poznávací schopnosti, představivost, fantazie, myšlenkové operace (slovní označování toho co vidí dítě na obrázcích, třídění, srovnávání, stavění, rozvíjení představivosti, posilování pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a učení, paměť)
- rozvíjení pocitů jistoty, sebevyjadřování, vůli
- podpora duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti dítěte
- rozvoj samostatnosti a snahy dosáhnout určitého cíle
- učení trpělivosti a vytrvalosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách
- poznávání smyslu a návaznosti
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů
- třídění dle velikostí, barev, tvarů
- reagovat na jednoduché výzvy,
- zajišťovat podnětnost prostředí
- poslech krátkých čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek
- umět rozlišovat různé zvuky
- rozvíjet samostatnou manipulaci s předměty
- napodobovat hru
- rozumět jednoduché hovorové řeči
- naučit se vyjádřit své požadavky
- učit se jednoduchá říkadla, odpovídat na přiměřené otázky
- poznávat známé předměty na obrázku
- vést nenásilnou formou k dokončení jednoduché hry
- podporovat a rozvíjet hru

Očekávané výstupy:

- znát své jméno (používat „já“) a pohlaví
- rozlišovat barvy
- soustředit se po dobu 10 minut
- vnímat změny a zvuky
- sestavit jednoduchou větu, reprodukovat dětská říkadla a básničky
- zapojovat se do dění ve třídě
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- poznat svou značku

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora utváření vztahů k jinému dítěti či dospělé osobě, obohacování jejich vzájemné komunikace a zajištění pohody v těchto vztazích
- rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání, podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny, podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole
- umět poprosit, poděkovat, pozdravit
- posilovat pocit bezpečí
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- rozšiřovat a upevňovat citové vztahy nejen k členům rodiny, ale i k ostatním dětem a zaměstnancům MŠ
- posilovat pocit bezpečí a jistoty
- předcházet pocitům strachu a napomáhat k jejich překonávání
- zapojovat do společenských her a důležitých událostí konaných v MŠ (výukové programy, divadelní představení, vánoční besídka, Zahradní slavnost)
- vytvářet lásku k přírodě a ke zvířatům
- prohlubovat osvojování nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu
- vést ke společnému sdělování zážitků a ke spolupráci

Očekávané výstupy:

- půjčovat si hračky
- znát ostatní děti ze třídy i paní učitelky
- hrát si společně s ostatními

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- uvedení dítěte do společnosti, do pravidel soužití s ostatními, do materiálních a duchovních hodnot
- osvojit si potřebné návyky a dovednosti
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- dokázat využít nabízené činnosti (jednoduché dětské písničky, říkadla, rytmičování, hrát si se stavebnicemi různých druhů, navlékat korálky, pracovat s papírem, barvou, plastelínou, kreslit pastelkami, poznávat různé nové hry – námětové, konstruktivní, didaktické)
- pozorovat práci dospělých
- orientovat se ve známém prostředí
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních
- umět spolupracovat, pomáhat si
- poznávat a prohlubovat poznatky o okolním světě
- podněcovat děti ke spontánní tvořivosti, mít radost z tvoření a experimentování

Očekávané výstupy:

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- založit elementární povědomí o světě, o vlivu člověka na životní prostředí
- vytvořit základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí
- vést děti k přiměřené opatrnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- seznámit se s prostředím a místem, ve kterém žijí, prohlubovat k němu kladný citový vztah
- osvojit si poznatky k péči o okolí, chránit životní prostředí, rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- rozvíjet poznatky o základních přírodních, společenských, kulturních a jiných jevech
- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování
- umožňovat kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami
- vést ke sledování změn v přírodě během roku
- podněcovat používání přírodních materiálů při hře
- učit se šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami
- pozorovat blízké prostředí a život v něm
- zařazovat hry a aktivity na téma dopravy, upozorňovat na bezpečnost
- pojmenovávat co k čemu slouží, vědět co kam patří

Očekávané výstupy:

- dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; znát stálé místo předmětů v MŠ
- má povědomí o běžných přírodních jevech
- pozná běžné druhy ovoce i zeleniny
- rozlišuje základní tvary, barvy, velikosti
- dokáže poznat předměty na obrázku
- vnímá pojmy: nahoře, dole, vzadu, vpředu
- učí se chápat: ráno, večer, potom, nyní
- reaguje na dětské písničky, hrát na Orffovy nástroje, rytmizovat, napodobovat hru na tělo
- hraje jednoduché pohybové hry
- tančit s dětmi snadné tanečky
- čmárá křídou, maluje prstovými barvami, pojmenovává základní barvy, kreslí sluníčko, hlavonožce, manipuluje s modelovací hmotou
- vkládá jednoduché tvary do správných otvorů, navléká větší korále, pracuje s papírem – zmačkat, přehnout
- staví s kostkami so výšky i do délky
- přesypává písek do různých nádob
- napodobuje jednoduché činnosti v logickém souvislém sledu (přebalit panenku a uložit ji)
- dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije, zvládá osobní hygienu – umí použít záchod, umýt si a utřít ruce, obličej, umí smrkat a používat
- kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat

Věcné (materiální) podmínky

V oblasti věcných (materiálních) podmínek jsme zvážili vhodnost některých stávajících hraček, didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Vzhledem k věkovému složení dětí ve třídě, které je heterogenní, jsme eliminovali nebo odstupňovali přístupnost některého vybavení – uzavíratelné skříňky, vyšší police apod.

Rozšířili jsme sortiment vybavení vhodného pro děti mladší tří let. Nicméně postupné a průběžné obnovování a doplňování hraček, pomůcek, náčiní, materiálu a doplňků tak, aby odpovídalo počtu a věku dětí je běžnou praxí, ale je i jednou z podmínek uvedených v RVP PV (viz kapitola 7.1 Věcné podmínky).

Školní zahrada je vybavena rozličnými herními, relaxačními a sportovními prvky, které jsou pro různé věkové kategorie předškolních dětí. Důležité pro nás je, zajistit využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy (průlezky, skluzavky a další prvky) vzhledem k věku, potažmo výšce dětí. Se vzrůstem dětí souvisí i požadavek na vhodný sedací nábytek pro děti, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní. Ergonomické parametry školního nábytku upravuje vyhláška č. 410/2005 Sb., v Příloze č. 2, a dále je upraveno ČSN EN 1729-1. V naší mateřské škole máme nábytek přizpůsoben věku a výšce dětí. Nohy stolů se dají výškově nastavit. Disponujeme židličkami ve dvou výškových variantách.

Prostředí jsme vytvořili takové, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v RVP PV.

Přijaté dvouleté děti jsou již bez plen. Pokud by nebyly odplenkované, bylo by nezbytné vyčlenit prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.).

Hygienické podmínky

Stávající právní předpisy upravující hygienické požadavky na zřízení a provoz škol a školských zařízení zohledňují i požadavky pro zařazování dětí ve věku od 2 do 3 let (viz vyhláška č. 410/2005 Sb.). Všechna ustanovení vyhlášky upravující zřízení a provoz mateřské školy se tedy vztahují i na věkovou kategorii dětí od 2 do 3 let.

V oblasti hygienického zařízení splňujeme požadavky na vybavení, které jsou stanoveny v příloze č. 1 bod 5 vyhlášky č. 410/2005 Sb., a to tak, že pro 5 dětí musí být zřízena jedna dětská mísa a umyvadlo. Maximálně místo 2 WC mís lze instalovat dětské pisoáry, které se umísťují zpravidla ve výši 40 cm. Tento pisoár je umístěn v 1. nadzemním podlaží budovy MŠ v umývárně. Tato umývárna je také vybavena 1 sprchou řešenou tak, aby do ní děti mohly vstupovat bez cizí pomoci.

Vybavení jsme navíc doplnili i dětskými nočníky a zajistili jejich adekvátní uskladnění, mytí a dezinfekci.

Pravidelné očkování dětí (dle očkovacího kalendáře)

Rozhodující pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání je aktuální stav proočkovanosti dítěte v době rozhodnutí ředitele školy ve správním řízení. Zásadní je tedy informace, kterou uvede praktický lékař pro děti a dorost v potvrzení, které je nedílnou součástí žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání (či evidenčním listu dítěte). Ředitel školy však není kompetentní k posouzení počtu či složení jednotlivých vakcín, a proto uvádí praktický lékař pro děti a dorost informaci o tom, zda je či není dítě vzhledem ke svému věku očkováno řádně dle očkovacího kalendáře České republiky. Pokud je dítě při přijímacím řízení očkováno řádně vzhledem ke svému věku, ale přesto ještě není doočkováno, může ředitel mateřské školy vyžadovat doklad o doočkování.

Životaspráva, stravování

Při přijetí dítěte do mateřské školy stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole.

Psychosociální podmínky

Mateřská škola je pro dítě ve věku od dvou let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožněno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty). Zásadní je však pro zajištění zmíněných podmínek aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Potřebuje stálý pravidelný denní režim (dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování), více klidu (prostor k odpočinku během dne), více individuální péče (vzdělávací činnosti realizované důsledně v menších skupinách či individuálně), srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely jeho jednání.

Personální podmínky

Optimálně využíváme maximální možné výše úvazků pedagogických pracovníků. Přizpůsobujeme rozpis přímé pedagogické činnosti učitelů tak, aby bylo možné jejich co největší souběžné působení v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Odborná kvalifikace učitele mateřské školy

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, uvádí v § 6 požadavky na získání odborné kvalifikace učitele mateřské školy. Při středoškolském, vyšším odborném či vysokoškolském studiu se studenti při vzdělávání zabývají vývojovou psychologií dítěte od jeho narození až po jeho odchod do základního vzdělávání. V této oblasti jsme tedy jako pedagogové připraveni. Současně je ale nutné, abychom získané znalosti a dovednosti přenášeli do praxe. To se zpravidla týká i dalších vzdělávacích oblastí při přípravě na výkon činnosti učitele mateřské školy (podpora řečového rozvoje, literární a dramatické aktivity, pohybové i hudební aktivity, tvořivé činnosti apod.). Vývoj dítěte nezačíná ve dvou nebo třech letech jeho věku, veškeré jeho činnosti se vyvíjí, často se cyklicky opakují, přičemž se vždy o nějakou dovednost rozšíří.

Další vzdělávání učitelů mateřských škol

V dané problematice si rozšiřujeme obzory v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ať už k tématu psychických nebo fyzických specifik vývoje dvouletých dětí nebo právní rovinu jejich přijímání do mateřské školy či jejich pobytu v MŠ.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování, zohledňujeme v souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy. Organizace vzdělávání a plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Zároveň ředitel školy při stanovování režimu dne postupuje podle platného znění školského zákona, vyhlášky o předškolním vzdělávání či dalších školských předpisů.

V § 2 odst. 6 vyhlášky o předškolním vzdělávání (s účinností od 1. 9. 2020) je uvedeno, že za každé ve třídě zařazené dítě mladší tří let se do doby dovršení tří let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě (což je 24) snižuje o 2 děti. Takto lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6. V dalším ustanovení (§ 2 odst. 7 vyhlášky o předškolním vzdělávání) je upraveno snižování počtu dětí ve třídě s ohledem na děti s přiznanými podpůrnými opatřeními. Pokud je dítě mladší tří let zároveň s přiznaným podpůrným opatřením, snížení nelze uplatnit zároveň pro obě varianty. Pokud je takové dítě ve třídě mateřské školy, snižuje se celkový počet dětí pouze o 2 (nikoli o 4).

V souladu s § 165 školského zákona jsou organizace školy a podmínky jejího provozu zcela v kompetenci ředitele

školy.

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika.

Vyhláška o předškolním vzdělávání (§ 5) upravuje podmínku počtu dětí při jejich pobytu mimo místo poskytovaného vzdělávání (areál mateřské školy).

Ředitel mateřské školy stanoví počet učitelů tak, aby na jednoho případlo nejvýše 20 dětí z běžných tříd, nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší tří let (případně děti s příznými podpůrnými opatřeními).

Vzhledem ke schválené výjimce z nejvyššího počtu dětí na třídě mateřské školy (z 24 na 27 dětí), při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

Stavební podmínky

Při posuzování prostorových podmínek je vždy nutné zohlednit hygienické požadavky stanovené vyhláškou č. 410/2005 Sb.

Na děti mladší tří let je pohlíženo jako na osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, a to vzhledem ke stavebním podmínkám pro školy nebo v souvislosti s evakuací osob z prostor škol.

Podmínky požární bezpečnosti

Při provozování mateřské školy podle písm. b) musí právnická nebo podnikající fyzická osoba (dále jen „provozovatel“) plnit povinnosti, které stanoví předpisy o požární ochraně, zejména zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“) a vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění vyhlášky č. 221/2014 Sb.

Vzhledem k tomu, že jsou v mateřské škole umístěny děti od 2 let věku (nezávisle na jejich skutečném počtu) jedná se vždy o činnost se zvýšeným požárním nebezpečím (§ 4 odst. 2 písm. h) a j) zákona o požární ochraně a § 17 odst. 7 písm. c) a § 18 písm. f) vyhlášky o požární prevenci). Provozovatel musí v uvedeném případě plnit povinnosti podle § 5, § 6, § 15, § 16 a dalších zákona o požární ochraně. Zvláště důležité je např. zpracování dokumentace požární ochrany (stanovení organizace zabezpečení požární ochrany, požární evakuační plán, dokumentace zdolávání požárů apod.) a provádění školení a odborné přípravy zaměstnanců s ohledem na přítomnost dvouletých dětí.

Plnění povinností zabezpečuje provozovatel mateřské školy prostřednictvím odborně způsobilých osob podle § 11 zákona o požární ochraně. Pokud hasičský záchranný sbor kraje zjistí při výkonu státního požárního dozoru kontrolou dodržování povinností stanovených předpisy o požární ochraně nedostatky, může provozovateli uložit sankci.

V souvislosti se zajištěním prevence požárně bezpečnostních rizik provádíme preventivně výchovnou činnost zaměstnanců škol ve zmíněné oblasti (viz Další vzdělávání učitelů mateřských škol).

Obsah vzdělávání

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let si uvědomujeme specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, bereme ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi. Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď. Dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu a zároveň potřebuje častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale psychické. Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné. Proto je již zde nutné sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho

volíme metody a formy práce. Děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Zpravidla se děti mladší tří let nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu. Z toho důvodu přizpůsobujeme činnosti, průběžně je střídáme, snažíme se sladit spontánní s řízenými. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Závěr

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Přílohy

VOJANOVKA

+420 412 528 863
skola@zsvojanova.cz
www.zsvojanova.cz

DOTAZNÍK PRO PEDAGOGY

NAPLŇOVÁNÍ HLAVNÍCH CÍLŮ ŠVP

- 1) Jak děti v adaptačním období zvládaly nástup do mateřské školy? Vyrovnaly se s touto změnou všichni bez potíží? Bylo adaptační období dostatečně dlouhé? Jak spolupracovala MŠ s rodinou?
- 2) Jaká vzdělávací nabídka byla poskytnuta dětem v učení kritického myšlení, analýzy problémů a jejich následného řešení? Podařilo se tento cíl naplnit?
- 3) Byl dán dětem dostatečný prostor pro to, být tvůrčí? Jak byla rozvíjena jejich představivost?
- 4) Projevila se mezi dětmi sdílnost vůči společenství (škole, obci)? Zemi a prostředí, ve kterém žijeme?
- 5) Pomohl se naplnit cíl chránit životní prostředí a pochopení změn v přírodě?
- 6) Vytvořily si děti zdravé životní návyky a postoje? Jakým způsobem?
- 7) Naučily se děti umění se rozhodovat a být samostatný?
- 8) Dokázaly rozvíjet spolupráci a vzájemně komunikovat?

Poznámky:

+420 412 528 863
skola@zsvojanova.cz
www.zsvojanova.cz

Vzdělávací blok : VÍTÁME TĚ U NÁS, SMÍŠKU!

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Rozvíjení pohybových schopností.
- B) Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- C) Rozvíjení řečových schopností a smyslového vnímání.
- D) Získávání relativní citové samostatnosti.
- E) Seznamování se s místem, ve kterém žijeme.

Komentář:

Vzdělávací blok: SMÍŠKU, ROZHLÉDNI SE!

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Vytváření pozitivního vztahu k přírodě a proměnám přírody.
- B) Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností.
- C) Rozvíjení komunikativních dovedností.
- D) Posilování přirozených poznávacích citů.
- E) Rozvíjení schopnosti citové vztahy vytvářet.
- F) Rozvíjení citění a prožívání.
- G) Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností.
- H) Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- I) Vytvoření elementárního povědomí o vývoji a neustálých proměnách.

Komentář:

Vzdělávací blok: POJĎ UŽ, SMÍŠKU, DO KOŽÍŠKU!

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví.
- B) Osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví.
- C) Posilování přirozených poznávacích citů.
- D) Osvojování si poznatků, které předcházejí čtení a psaní.
- E) Vytváření základů pro práci s informacemi.
- F) Rozvíjení citění a prožívání.
- G) Získávání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- H) Rozvoj kooperativních dovedností.
- I) Rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí.
- J) Poznávání jiných kultur.

Komentář:

Vzdělávací blok: SMÍŠKU, HOP DO SNÍŽKU!

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.
- B) Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- C) Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
- D) Posilování přirozených poznávacích citů.
- E) Rozvíjení a kultivace mravního a estetického vnímání, citění a prožívání.
- F) Vytváření prosociálních postojů ke světu a k životu.
- G) Rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Komentář:

Vzdělávací blok : SMÍŠKU, HOLA, JARO VOLÁ!

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- B) Posilování zdravých životních návyků.
- C) Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka.
- D) Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- E) Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

- F) Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- G) Seznamování se světem lidí, kultury a umění. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- H) Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s celou planetou Zemí.

Komentář:

Vzdělávací blok : SMÍŠKOVY RADOSTI

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- B) Posilování zdravých životních návyků.
- C) Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka.
- D) Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- E) Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- F) Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- G) Seznamování se světem lidí, kultury a umění. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- H) Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s celou planetou Zemí.

Komentář:

Vzdělávací blok : SMÍŠKU, HURÁ, PRÁZDNINY!

Bylo dosaženo cílů integrovaného vzdělávacího bloku ANOxNE

- A) Rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti.
- B) Posilování zdravých životních návyků.
- C) Rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka.
- D) Osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.
- E) Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- F) Rozvíjení interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- G) Seznamování se světem lidí, kultury a umění. Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur.
- H) Vytváření povědomí o sounáležitosti se světem, s celou planetou Zemí.

Komentář: